

Naročilna lista: --
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . 5—
 Četrť leta . . . 250
 Mesečno . . . 1—
Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . 15—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vln.
 od 6 redne petivrstice; pri
 večkratnih oznanilih velik
 — popust. —
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica, 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Ruska дума proti poljskemu kraljestvu.

Poljski poslanci v dumi protestirajo proti proglašenju samostojne Poljske. — Ruska vlada vložila po svojih zastopnikih protest. — Naši uspehi vzhodno od Gorice. — Na rumunskem bojišču napredujemo. — Hudi boji na francoskem bojišču in pred B. toliem. — Cesar še vedno boleha na katarju.

Misijoni med in po vojski

„Pojdite in učite vse narode!“ S tem poveljem je božji Zveličar zasnoval in začel svetovni misijon. Zajemal mu je s svojo pomočjo uspeh. Sadove tega misijona kaže število katoličanov, ki po najnovejši statistiki znaša okoli 305 milijonov, izmed katerih je nad 297 milijonov latinskega obreda, nekaj nad 7 milijonov pa orientalnih obredov. Izmed misijonskih dežel šteje Indija nad 2½ milijona katoličanov, Kitajska nad 1½ milijona, francoske kolonije v Aziji blizu 1 milijon, v Afriki je bilo leta 1915 blizu 200.000 več krščenih kot v prejšnjem letu.

Temu plemenitemu in velekulturnemu delu v misijonskih deželah je svetovna vojska postavila ali popolnoma konec ali pa velike ovire in ozke meje. Kakor trpi vse vsled vojske, tako trpijo posebno misijoni v paganskih svetovnih delih.

Veliko blagovestnikov je bilo poklicanih pod orožje. To velja posebno o Francozih. Pa tudi nemški in avstrijski misijonirajoči redovi so poslali pod orožje dosedaj že 3678 moških, izmed katerih je 350 umrlo junaške smrti. Za postrežbo bolnih in ranjenih vojakov so ti redovi prostovoljno poslali 2200 moških, izmed ženskih misijonirajočih redov pa okoli 3300 sester izvršuje delo krščanskega usmiljenja pri bolnih in ranjenih vojaki.

Veliko blagovestnikov je sovražna oblast ali poslala domov ali jih pozaprla ali pa jih obdala s takimi ovirami, da o kakšnem uspešnem misijonskem delu niti govora ne more biti. Središča verskega življenja: misijonske postaje, cerkve, kapelice, šole, sirotišča in slične karitativne naprave, vse to je ali razpadlo ali pa obsojeno na nedelavnost.

Pritožbe o sovražnem postopanju proti nem-

kim, avstrijskim in drugorodnim misijonarjem so se razmnožile posebno zoper angleške oblastnike v Aziji in Afriki. Iz Indije so n. pr. Angleži izgnali 70 misijonarjev, veliko število tudi iz tistih afriških misijonskih okrožij, ki so nekdanje bili pod nemško politično oblastjo. Slabo tudi vplivajo angleški in angležem prijazni časniki na razpoloženje ljudstva napram misijonom. Tako je od angleškega časopisja podpihovano razburjenje vsled potopa „Lusitanije“ v južnoafriškani unii Natal skoraj povzročilo razdejlanje misijonov oo. trapistov. Nižje ljudstvo je napadlo poslopja in skladišča Nemcev, ter je hotelo zažgati Marianhill, glavni samostan trapistov. V zadnjem hipu se je oblasti posrečilo, da je zabranila to zločinsko nažano.

Pa tudi iz dežel, ki so pod turško oblastjo, prihajajo vedno nove pritožbe. V azijski Turčiji je položaj misijonov brezupen. V teh krajih je osirotelo 500 francoskih in 200 italijanskih katoliških šol z 100 tisoč otrok. Turška vlada ne dovoli, da bi se otvorile inozemske šole, ter da bi se inozemci namestili na domačih občinskih šolah. Turčija bi naj postala turško-muslimanska enotna država in vodilni duhovni smatrajo kot neizogibni pogoj zato izlamizacijo vseh plemen in religij. Zato se morajo nemški in avstrijski misijonarji, ki so bili poslani tje, omejiti na dušeskrbno in karitativno delovanje; na misijoniranje ne morejo in ne smejo misliti v dejanju. V južni in severni Mali Aziji, Siriji, Mezopotamiji in Armeniji so propadle skoraj vse misijonske in dušeskrbne postaje. Zelo žalostno je stanje katoliških Armencev, v Angori je v mesecu septembru 1915 od 2500 rodbin ostalo prav malo; vse drugo je umorjeno ali pa odpeljano drugam. Popolno ugonobitev armenskega ljudstva je preprečil papež Benedikt XV. s svojim posredovanjem pri sultanu, toda preteklo bo več de-

setletij, predno se bo zopet ojačila armenska cerkev. Tudi razkolni Armenci so se po svojem patriarhu papežu najtopleje zahvalili za svojo rešitev.

Splošno žalostno je gmotno stanje misijonov. Prispevki iz Evrope niso sicer popolnoma prenehali, pa postali so bolj redki in skromni. Vsled tega je veliko misijonskih naprav popolnoma propadlo, mnogo pa jih hira, ker ne morejo živeti in tudi ne umreti. Taka usoda je n. pr. tudi pretela katoliškemu seminarju za vzgojo domačih duhovnikov na otoku Ceylon (južno od Indije). Rešila ga je radodarnost nekega moža v Severni Ameriki, ki je sam plačal vse stroške za celo leto.

Tudi domača podlaga misijonov: misijonske hiše, družbe, agitacija itd., je vsled vojske močno prizadeta. Najbolj občutno je pomanjkanje misijonskega naraščaja, vsled česar ni mogoče odposlati zadovoljivega števila misijonskih delavcev. Tako je mogel pariški seminar od početka vojske odposlati samo 3 nove misijonarje, dočim so tozadevni misijoni v letih 1914-1915 izgubili 36 blagovestnikov, ki so umrli. — Nekdanje tako cvetoče lionsko semenišče je še v večjih potežkočah; moglo je odposlati samo 1 misijonarja, Švicarja po rodu.

Misijonstvo se torej nahaja v veliki krizi. Pa vendar se svetlikajo tudi iz te teme svetli žarki upanja in ti so: rastoče zanimanje za velike naloge svetovnega misijonstva, splošnejše sočutje z žalostno usodo misijonov v paganskih krajih, prizadevnejše in krepkejšje podvzetje pomožne akcije. Katoliški Nemci so priredili v Kolnu od 5. do 7. septembra t. l. misijonsko-znanstveni tečaj, ki je bil izborna obiskana, ter se je pečal z znanstvom, pa tudi s praktičnim delom ter bo propagandi dovedel novih moči in novih virov. Ko bo sklenjen mir, bo drug tak kurz v Monakovem.

LISTEK.

F. S. Spindler.

Ljudsko cerkveno petje.

I.

Razprava o zopetni uvedbi obče-cerkvenega ljudskega petja gre na veselje živahno naprej in ima zdaj pri nas razen trenutne potrebe — ker manjka toliko organistov — tem trdnejša tla pod seboj, ker se lahko opira na premnoge določbe lavantinskih škofijskih sinod, kakor je lepo razkazala 86. številka „Straže.“ Imamo torej upanje, da bo to po seme padalo v dobro pripravljeno zemljo, če se vsi poklicani lotijo dela z vnemo in čisto gorečnostjo za dobro stvar. V to svrhu bo pa že zdaj dobro, da ne pozabimo dveh stvari, kojih preziranje bi utegnilo celo akcijo speljati na stranpoti ali ji vsaj dokaj škodovati.

1. Pred vsem naj bodo naši nameni pri tem delu čisti, kar med drugim pomeni tudi, da se ne sme povdarjati ali pa šele delati kakšno nasprotje med „cecilijanizmom“ in ljudskim petjem. Kakor že iz zadnjih navedenih sinodalnih določb in premnogh tozadevnih izjav Cerkve in cecilijanskih zastopnikov, in iz statut cecilijanskih društev jasno sledi, je cilj in in naloga slednjih: gojiti vse oblike cerkvene glasbe, v kolikor odgovarjajo cerkvenim zahtevam in liturgičnim ali izvenliturgičnim verskim svrham — torej tudi cerkveno ljudsko petje negovati. Če kdo nasprotno trdi, kaže le svojo nepoučenost; in če bi ali

če je kateri „cecilijanec“ deloval v drugačnem smislu, ni ali ne bi deloval v duhu Cerkve in ne cecilijanske ideje. Splošnocerkvena določila o liturgičnem petju pri slovesni službi božji seveda ostanejo zmiraj v veljavi, kjerkoli in v kolikor jih je mogoče izvrševati. Skrb za liturgično pravilno cerkveno glasbo, ki jo cecilijanska društva v prvi vrsti goje, in trud za probujanje ljudskega petja v cerkvi ne smeta drugo drugega izpodbijati, marveč se izpopolnjevati, ako hočemo delovati v duhu Cerkve.

2. Drugo, kar je nujno potrebno, pa je: vsi moramo priti do jasnega pojma o ljudskem cerkvenem petju. O priliki nekaterih velikih romanj n. pr. na Brezje ali na Trsat se je zgodilo, da se je slučajno sešlo veliko število cerkvenih pevcev in pevk iz celega slovenskega Štajerja ali še iz drugih slov. pokrajin. Če se je ob taki priložnosti začela pesem, ki so se je povečini ti vsi bili za svoj domači cerkveni zbor priučili, je včasih na mah po celi cerkvi zagorila iz stoterih grl taka pesem, — in nekateri so vznoseni klicali ali pisali: glejte zopet naše ljudsko petje, kako je veličastno itd.! Pa so se motili: to je bil samo slučajno sestavljen zbor več ali manj šolanih pevcev in pevk, kojih vsakrati je pel svoj priučeni glas v zboru (Massenchor). Ravnotako še ni ljudsko petje to, če začne četveroglasno po notah pojemu zboru na koru pomagati večji, ali manjši del ljudstva v cerkvi. Pri pravem ljudskem petju pojo pa pevc melodično in spremljajoče glasove brez vsakega ozira na kakšne priučene „note.“ In v tem tiči veličanska razlika, ki pride pri prirejanju pesmi prav posebno v pošte in bo prirejevalcem delala znabiti največ preglavice.

Morda najboljšje, kar se je o ljudskem petju v cerkvi, zlasti v pojasnitev dosedaj povedanega, pri nas napisalo, je l. 1914 in 1915 priobčeval „Bogoljub“ izpod poklicanega peresa veščaka in skladatelja dr. Fr. Kimovca; čudno samo, da razprava — Bog vedi, iz kakšnega razloga — ni bila do konca natisnjena. A kolikor je objavljeno, to drži ter mora postati za slehernega podlaga nadaljnjemu delu za v celjavo občega ljudskega petja.

II.

Največ se zdaj povprašuje po primerni zbirki pesmi za ljudsko petje; to kaže, da še oddaleč ni oskrbljen za to primeren glasbeni material. Ni še sposobna za ljudsko petje pesem, ki je napravila morda uprav velikanski utis, ko jo je pel več ali manj izvežban zbor. Za ljudsko petje sposobna in primerna pesem mora zadostovati trem zahtevam: pred vsem mora imeti neko glasbeno vrednost; mora biti po svojem značaju cerkve dostojna, in slednjič mora v melodičnem in harmoničnem oziru odgovarjati narodnemu duhu in naravnemu harmonijočutju ljudstva. Če nasprotuje le eni teh zahtev, ne more biti ljudska pesem, pa naj bi bila v zboru ali kot samospev tudi najbolj efektna.

1. Glasbena vrednost melodijske je torej prvi kriterij; ta ima seveda lahko kaj različne stopnje, a brez vrednosti pesem ne sme biti, kakor so n. pr. nešteta zmašila, ki so jih v prejšnjih časih ob vsakršnih priložnostih, zlasti ob „žegnanjih“, zlagali — če ne bogonačarjeni, pa vsaj — produktivni orglaveci ali pevc sami. Govorimo tu le o napevih; za besedilo smo zdaj v prenovljenem „Vencu“ in po naj-

Naloga katoličanov je, da podpirajo z vsemi sredstvi delo, ki je velevažno in velekoristno, ker gre za razširjanje prave zveličavne vere in prave kulture. Tudi pri nas mora misijonska misel postati last vseh ljudskih krogov. Misel nas mora prešiniti in zavzeti, da smo drugim dolžni, kar smo sami sprejeli in kar nas je storilo velike, namreč kulturno moč krščanstva. Zlasti mora misijonska misel prešiniti našo za visoke ideale vneto mladino, za kar naj posebno skrbijo Marijine družbe. Za vdeštvovanje te misli naj delujejo vsi stanovi, ne samo duhovniki, in tudi naši dobri časniki naj sodelujejo. Ko bide odločilna ura za svetovno misijonstvo, naj bi njegovo versko in kulturno važnost uočevali vsi, ki so krščanskega mišljenja.

Slovenci, ne vrzite puške v koruzo!

Iz raznih krajev Spodnjega Štajerja, iz Koroškega in Kranjskega nam dohajajo vesti, ki neprikrito izražajo bojazen za bodočnost slovenskega naroda. Rodoljubi in domoljubi slovenski, vsi nad vse vdani državljani, ki voljno prenašajo vse gorje in vse žrtve za državo in za cesarja, se povprašujejo med seboj, kako more naenkrat zapilhati drug veter, dočim se je priznavalo vedno in vedno med vojsko od najvišjih mest, kako so povsod prepričani o vdanosti in zvestobi slovenskega ljudstva. Vdanost in zvestobo so slovenski vojaki iz vseh slojev, iz kmečkega, obrtnega stanu in iz inteligence, spričali v vseh bojih, v katerih so prelivali in prelivajo kri za svojega vladarja, za zmago nad najhujšimi sovražniki, ki ogrožajo našo Avstrijo. Slovensko ljudstvo je nad vsakim dvomom o njegovih pravih državljskih dolžnostih vzvišeno in se mu ni treba niti za najmanjši las opravičevati glede na neosnovane napade ali obžitanja. S krvjo je dokazalo, kako bide sree slovensko za vladarja in za Habsburžane.

V te zavesti mu pa tudi ni treba trepetati za svoj obstoj ali se bati, da bi se mu še kdaj kratile pravice, ki mu gredo v državi. Se vsako dobro delo je našlo plačilo. Zakaj bi ga slovensko delo ne našlo? Slovenci moramo biti ponosni, da smo storili kot majhen narod toliko za obrambo širše domovine. Zavest, da smo s Hrvati vred često rešili situacijo, nas dviga in nam daje nov pogum. Ali naj postajamo radi nekaterih dogodiljajev v notranje-političnem oziru, odkar poskuša pihati drug veter, malodušni? Ali naj mi Slovenci, ki nosimo glavo pokoneu, zatrepečemo zavoljo vedno se ponavljajočih zahtev raznih nemških časopisov po nemškem državnem jeziku? Ali naj Slovenec opusti svoje lastnosti dobrega državljana radi tega, ker se je zahtevalo od obrtnih in trgovskih komor nemško uradovanje s centralnimi uradi? Nikdar in nikoli? Mi ostanemo, kakor smo bili! Mi vstajamo, se zavedamo od dne do dne vedno bolj, kako moč tvorimo s Hrvati vred in koliko je

vredna ta moč za celo Avstrijo na jugu. Ali se naj radi tega odrečemo žitju, ker bi morda nemški poslanci v parlamentu dobili večino? Najvišji krogi, v katere mi stavljamo svoje upanje, ne bodo dopustili in ne morejo dopuščati, da bi mogočni narod izrabljaj svojo mogočnost in jo na neopravičen način dal čutiti manjšim narodom, ki so zvesti podaniki istega vladarja.

Naša dolžnost je, pozivati slovenske rodoljube, da se ne dajo spraviti iz ravnotežja po raznih člankih nemških listov, ki so gotovo razburjive vsebine za nas. Prenašajmo sedaj vse to potrpežljivo, ne ustvarjajmo novih žrtev, temveč skrbimo kakor naši rojaki na bojišču, da storimo kot državljani vse in pomagamo, da pridemo do zaželjene zmage in miru. Vlado pa pozivamo, da štiti Slovence in ne pusti kratiiti njih pravice od nobenega. Še zadnje dni je izjavil v Gradcu znani nemški politik: „Največja budalost bi bila, če bi Nemci izrabljali svojo moč nasproti Slovencem in Hrvatom, ki so nas v vojni rešili iz marsikaterih težkoč.“ Treznost gotovih nemških krogov zamore preprečiti marsikatero krivico; nasilstvo se vedno maščuje. Sicer smo pa Slovenci že notranje tako močni, da se nam ni treba dosti bati; prestali smo že mnogo neprijaznih vlad, neštivilno hudin udarcev, zavednost v narodu bo povsod zmaga la tudi v bodoče. Zanašajmo se v prvi vrsti na sebe, združimo svoje vrste in odpor bo tem izdatnejši! Le ne bodimo malodušni in ne mečimo pri prvih pojavih neprijaznega toka pušk v koruzo!

Čehi in avtonomija Galicije

Češki listi „Venkov“ reagira na izvajanje nemških listov, ki ne morejo prikrivati svoje radosti na tem, da bodo Poljaki — kakor se namreč Nemci nadejajo — popolnoma izključeni od državnega zbora, in da ne bodo glasovali vsaj o tistih stvareh, ki jih hočejo Nemci uresničiti, pred vsem nemškega državnega jezika. (Za skupno avstrijsko-gališko stvar se pa naj, tako menijo nemški listi, ustvari posebna zbornica.) Po izločitvi Poljakov bi imeli Nemci večino in Slovani bi jim bili izročeni na milost in nemilost. Glasilo čeških agrarcev pa pravi, da tako daleč razmere v Avstriji vendar še ne pridejo. Namen tistih krogov, ki so dali Galiciji avtonomijo, enostavno ne more biti ta, da bi se tako cveleč, tako kulturne in tako davčno močan narod, kakoršen je češki, v novih razmerah pognal v skrajno opozicijo le zato, da bi zadovoljili neopravičenim željam nemškega nadradikalizma. Za take poizkuse čas res ni primeren, a posebno ne današnji čas. Tudi dr. Körber kot izkušen državnik, ki je obljubil pravičnost vsem narodom, gotovo tako in odločno odbije vse take nevarne poizkuse. Stori to v interesu celotnosti države in v interesu vseh avstrijskih narodov, ki ravno sedaj doprinašajo državi toliko žrtev v krvi in imetju, ter dokazujejo svojo zvestobo do prestola.

Kakor nemškim tako se mora tudi slovanskim poslancem zjamčiti sodelovanje pri reševanju gališkega vprašanja. Brez njih se ne more reševati tako važen problem. Sploh je očitno, da bi nemški listi s

takim iznenadnim napadom radi dosegli tisto, kar v normalnih časih sploh ni bilo možno. No, taki načrti, ki nasprotujejo vsem pojmom o pravičnosti in ravnopravnosti, se porušijo sami ob sebi. Zahteva po germaniziranju češke zemlje je tako absurdna, da jo more le popolno pomanjkanje vsake prevdarnosti izživati v življenje in treba take zahteve smatrati le kot slabe šale nekolicnih časnikarjev.

Kako se bo v bodoče muziciralo.

O tem piše „Tagespost“ v številki z dne 14. t. m. sledeče:

„Ako bodo izločeni iz avstrijske državne zbornice poljski in rusinski državni poslanci bodisi popolnoma, bodisi da se bo njih število tako znižalo, da bodo zastopani v avstrijski zbornici samo po maloštevilni delegaciji, tedaj bodo dobili nemški poslanci večino v vseh zadevah uprave, justice in nauka. Zakaj najmanj na te tri panoge uprave se bo raztezala samouprava Galicije, torej ne bodo mogli in ne smeli gališki poslanci v avstrijski državni zbornici sodelovati v teh treh zadevah. Pri tem pa še za sedaj ne pride v poštev, kaj se naj zgodi z zadevami, ki bodo ostale še tudi v bodoče, kot armada, trgovska politika in železnice. V katerikoli obliki se bo uredilo zakonodajstvo v teh važnih rečeh, to je gotovo, da bo v bodoče imela v notranji upravi, justici in naučnih stvareh nemška državnozbornska večina odločujočo besedo. Brez napuha in ne da bi hoteli zatirati drugih narodov, se bodo Nemci lotili dela, da napravijo varen red v avstrijski državi, in cela kopica težkoč, ki so nastale v državni zbornici vsled razmer strank, bodo izginile same od sebe. Nemški državni jezik bo v prihodnji nemški Avstriji (Deutschösterreich) čisto naravno dobil mesto, ki mu gre.“

To bi torej bila muzika bodočnosti. Vprašanje pa je, kdo bo plesal po zvokih te muzike. Kar se tiče nenemških narodov, nimajo čisto nobenega posluha za tako muziko. Nasprotno najodločnejše protestirajo zoper bodočo nemško Avstrijo. Avstrija je zahtevala poprej in zahteva posebno v sedanjih vojski od vseh narodov v isti meri krvni davček, iste raznolike dače in davatve, ista bremena. Kjer pa so iste dolžnosti, morajo tudi biti iste pravice. Nenemški narodi se kakor nemški narod vojskujejo za Avstrijo, in sicer za močno, mogočno, veliko in neodvisno Avstrijo, ki bo mati vseh svojih narodov. Mati pa izkazuje vsem otrokom isto ljubezen ter jim daje iste pravice. Taka je pravična mati.

Nemški poslanik pl. Tschirsky umrl.

Dne 15. novembra, ob 5. uri popoldne, je popolnoma nepričakovano na Dunaju umrl nemški po-

novejših lepih pesnitvah dobro preskrbljeni. Da pa more kdo izreči količkaj merodajno sodbo o muzikalni vrednosti melodije, mu poleg dobrega, nekako že prirojenega estetičnega čuta treba tudi primerne glasbene naobrazbe; kajti brez te se naravno lepočutje lahko da zvoditi po predsodkih ter n. pr. od otroških let spominu, vtisnjene sentimentalne, zgolj uho šegetajoče melodije proglasi za lepe. Zato bi bilo nevarno, če bi se po nasvetu od neke strani pripravljalo gradivo za ljudsko petje tako, da bi vsakdo v svojem okolišu zbral, kar se najbolj poje ali se je že kdaj najraje pelo, ter bi to zopet poživil. To se vendar ne more prepustiti zgolj subjektivnemu občutju, tem manj, ker je

2. dobro znano, kake cerkve in službe božje nedostojne melodije so na ta način brez slabega a n a m e n a prišle v cerkev, melodije, ki so imele svojo zibelko v operetnih partijah ali celo v vaški krčmi — na plesišču, Čeprav so s pobožnim ali vsaj „genljivim“ besedilom srce menčale in topile zlasti osebam, ki so bolj „rührselig“ razpoložene, jih trezen razum ne sme trpeti v svetišču. Kakor mora askeza sloneti na trdni podlagi stalnih načel in močne volje, mora cerkvena pesem biti sicer „lepa“, a tudi jedrnata, resna.

3. Tretji element ljudske pesmi mora biti narodni značaj, ki odgovarja karakterističnim posebnostim vsakega naroda. Tudi Motu proprio Pija X., ki za cerkveno petje zahteva pravkar navedeni prvi dve lastnosti, povdarja nato posebej, da se že v umetnih skladbah smejo kazati lastnije posameznih narodov — v kolikor bi v tem ne nasprotovali prvima dvema zahtevama: veliko bolj torej za občeljudsko petje določene pesmi smejo izražati narodovo posebnost.

(Konec prihodnjic.)

Nobene nove obleke več.

(Konec.)

„Jaz na tvojem mestu bi si naročil to obleko.“ Moja žena je ležala precej časa mirno in je premišljevala, potem pravi: „Sicer sem se za trdno namenila, da si ne naročim za zdaj prav ničesar — pod nobenim pogojem ne, ali če ti želiš, da se to zgodi in mi celo prigovarjaš, je to seveda kaj drugega. Tebi na ljubo hočem premeniti svoj sklep, da le razveselim tebe, dasi ostanem drugače pri tem, kar sklenem, hočem samo radi tebe —“

„Prosim, prosim, jaz nimam nikakor namena, da bi ovrgetl tvoje sklepe“, sem hotel zaklicati, ali moja žena se je najbrž že bala kaj takega; da me zmoti, je zastokala:

„Glava, moja uboga glava, bojim se, da se mi zmede, ker res ne vem, za katero od teh treh oblek naj se odločim.“

Tega tudi jaz nisem vedel. Zato sem svetoval svoji ženi, da bi šla drugi dan, ko ji bo bolje, k šivilji, da se posvetuje z njo.

Žena mi je ugovarjala: „Ne, do jutri ne vzdržim, moje bolečine je treba čim preje pregnati in zato se peljem še danes k šivilji. Poizkusila bom vstati, dokler se ne oblečem, mi bo že bolje, in ko pa pridem na zrak, mi bo popolnoma prešlo, torej prosim te, da me zapustiš zdaj!“

Moja žena je vstala, se oblekla in se odpeljala. Da bi hodila revica v mesto, za to je bila revica res preslabotna, saj se je držala komaj pokoneu, ko pa je prišla čez dolge, dolge ure domov, je kar žarela zdravja in veselja, bilo je, kakor da ni izkusila še nikdar, kaj je glavobol.

Radosten sem jo pozdravil: „To me veseli, da

si zopet pri zdravju. Kaj pa obleke? Za katero onih treh si se odločila? Ali si nisi morda še zdaj na jasnem, kaj bi?“

Živahno mi je odgovorila moja žena: „O pač, pač! A to ti rečem, bila je težava. Tudi šivilji se je dopadla ena obleka bolj kakor druga in rekla je, da bi se mi podale vse tri in vsaka še prav posebno! Premišljevali in ugibali sva ves popoldan, katero obleko naj izbereva in ugibali bi še zdaj, da mi ni bila prišla naenkrat rešilna misel.“

„In kaka je bila ta misel? — Ali si vlekla slamicco?“

„Ne, ne, kaj še!“ — je ugovarjala živahno moja žena. „Vprašanje sem razrešila bolj enostavno, rečem ti pa, da mi ni bilo lahko storiti to. Saj veš moj sklep, da si ne naročim nobene nove obleke več in da se držim vedno tega, kar sklenem. Poznaš me. Zdaj pa je tako, da je vse eno, pomerjati moram tako, če dobim eno obleko ali več, to gre torej obenem in prihrani se dosti na času, ker ni treba vedno k šivilji.“

„Razumem“, sem prekinil ženo, „ti si se odločila za dve obleki namesto za eno. Izbrala si dve obleki izmed onih treh.“

Moja žena me je pogledala debelo in očitaje in me zavrnila: „Kaj pa misliš vendar? To bi bila pa vendar brezmerina zapravljalnost, kajti ako bi si bila izbrala samo dve obleki, vendar ne bi imela naposled one obleke, ki bi se mi bila morda pozneje, po treznem in globokem premišljevanju zdelala najlepša. Nisem vedela, katero obleko hočem, in da se ne kesam pozneje, iz same varčnosti, mi ni ostalo več drugega izhoda, kakor da sem se odločila za — — vsi tri obleke!“ — — —

slanik na dunajskem dvoru pl. Tschirschky v 58. l. svoje starosti.

Umrli poslanik je že del časa bolehal na neki bolezni v prsih, vsled katere se je pred 14 dnevi podvrzel majhni operaciji, ki je ugodno potekla. Na dejati se je bilo, da bo ozdravel, a kljub temu je nepričakovano podlegel bolezni v sanatoriju Löw, kjer se je zdravil.

Tschirschky je bil imenovan leta 1907 za nemškega poslanika na Dunaju, je torej 9 let zastopal interese Nemčije v Avstriji. Kot ataše je služboval v Carigradu, nato v Petrogradu, leta 1887 je prišel na Dunaj, nato je bil premeščen v Atene in v druge kraje. Leta 1906 je bil imenovan za nemškega državnega tajnika, meseca novembra 1907 pa za nemškega veleposlanika na Dunaju. Da je Nemčija tako tesno zvezana z Avstrijo, je velika zasluga rajnega veleposlanika, istotako je tudi njegova zasluga, da je bila rešena cela vrsta gospodarskih in trgovinskih vprašanj med Avstrijo in Nemčijo. Naš cesar je trikrat oddikoval umrlega poslanika in sicer z redom železne krone I. razreda (leta 1903), z velikim križcem Leopoldovega reda (1906) in z redom sv. Štefana (1908). Posle nemškega poslaništva na Dunaju vodil začasno poslaniški svetnik princ Stolberg-Ver-nigerode.

O miru.

Kdaj bo mir? V razgovoru z zastopniki časopisja se je izjavil te dni rumunski naučni minister Duca, da se nada, da bo vojna le še kratko časa trajala, ne izpolni. Pripravljeni moramo biti namreč na dolgo vojno in se sprijazniti z mislijo, da še tudi prihodnje poletje ne prinese miru. Do takega menja nas morajo dovajati tudi zadnje izjave Asquitha in Bethmanna-Hollwega. Oba sta sicer govorila o možnosti miru in označala tudi temeljne pogoje. Toda ti gredo tako navskriž, da more le najsrajnejši optimizem misliti na zblizanje v doglednem času. Bolgarski ministrski predsednik Radoslavov je u. pr. zahteval, da morajo vsa območja, za katera so Bolgari prelili kri, ostati bolgarska. Če imamo pri tem pred očmi dejstvo, da Rusija drži na Srbijo svojo roko zaščitnico in da je to, kar zahteva Rusija, naravnost nasprotno onemu, kar zahteva Radoslavov, kako, za božjo voljo, naj se ti stališči približati drugo drugemu, dokler ni meč izpregovoril svoje velike besede. Istotako stoji stvar med Nemčijo in Francosko glede Alzacije in Lotaringije in med Avstro-Ogrsko in Nemčijo na eni in Rusijo na drugi strani glede ozemlja Rusko-Poljske. Kakor stoji torej stvari, bo vojna dalje trajala. Kako dolgo? Kdo ve to! Ne kaže torej udajati se lepim nadam, ker s tem se le izpostavljamo grenkim razočaranjem. In ta so zlo, ki razjeda. Država naša potrebuje polne in čvrste moči, ki šele izvojuje zaželeni mir.

Wilson bo posredoval. Angleški list „Daily Telegraph“ poroča iz Novega Jorka: Predsednik Wilson bo še tekom letošnje zime spravil mirovno gibanje v tek. Wilson je dobro poučen o upanju na skorajšni mir in bo uporabil prvo in najboljšo priložnost zato, kar se bo zgodilo prej, nego se misli. Dvomljivo je, ali bo predsednik dosegel pospešitev miru, ako bo ponudil svoje posredovanje. Prosil bo vojno države, da pošljejo svoje zastopnike na posebno konferenco, katera bi se naj poučila o najnižjih mirovnih pogojih posameznih držav. Taka konferenca bi sicer ne povzročila takojšnjega konca vojevanja in bi tudi menda ne dosegla takojšnje premirja. Toda če bi se enkrat zbrali zbrali zastopniki evropskih vlad, je pač dvomljivo, da bi se zopet razšli, ne da bi sklenili premirja ali pa se zedinili glede častnega miru za vse države. Za tak cilj, tako pravi dopisnik zgoraj omenjenega lista, bi predsednik Wilson delal noč in dan. Nasprotovanja zveznih vlasti bi zavrnili s tem, da namerava pripraviti ustanovitev svetovne zveze držav. — Dopisnik lista „New-York Eveningpost“ poroča svojemu listu, da bo Wilson v nekaterih mesecih, mogoče še tekom te zime spravil mirovna pogajanja v tek. — Poročevalec lista „New-York Post“ pa poroča, da bo predsednik že tekom nekaterih dni pričel z veliko mirovno akcijo.

Angleži za neusmiljeno nadaljevanje vojske. Kodanjski list „Politiken“ poroča iz Londona: Zadnje soboto in nedeljo se je vršila v mestu Cardiff mirovna konferenca, pa je bila razbita. Pred njo je bilo v mestni hiši zborovanje organizacije mornarjev, v kateri se je izjavilo, da je mirovna konferenca za mesto Cardiff sramota. Notranjemu ministru se je brzojavno očitalo, zakaj mirovne konference ni prepo-vedal. Po razbitem zborovanju za mir se je sprejela resolucija, v kateri se vlada poziva, da zbere in izrabi vse narodne sile za neusmiljeno nadaljevanje vojske.

Italijansko bojišče.

Italijani so nevoljni, ker jih Borojevič moti pri njihovi pripravi na deseto ofenzivo na Primorskem. To motenje posebno občutijo vzhodno od Gorice. Dne 14. novembra so naše čete v srečnem napadu odvze-

le Lahom jarek, vjele 5 častnikov in 475 mož ter uplenile 7 strojnih pušk. Naslednji dan smo zopet iztrgali Lahu en jarek, vjele 60 mož in uplenili dve strojni puški.

Posvetovanja italijanskih in francoskih ministrov in generalov.

Kakor se iz Geneve poroča, se je pred nekaterimi dnevi v bližini francosko-italijanske meje vršilo posvetovanje francoskih in italijanskih ministrov. Zborovanja so se udeležili tudi namestnik načelnika italijanskega generalnega štaba, municijski minister, zakladni minister in italijanski poslanik v Parizu. Predno se je italijanski zakladni minister udeležil tega zborovanja, se je s francoskim municijskim ministrom posvetoval v Londonu in nato sta se oba posvetovala z Lloyd Georgejem. List „Echo de Paris“ izjavlja, da so se pri teh posvetovanjih napravili važni sklepi.

Rumunsko bojišče.

Na fronti pri Oršovi smo vrgli Rumune iz zahodnega na vzhodni breg reke.

V središču sedmograške fronte, t. j. od prelaza Szurduk (južno od Petrovega) pa do Predeala (južno Brašvega) prodiramo dan za dnem dalje v Rumunijo in se bližamo mestoma Kam-pulung in Sinaja.

Na severnovzhodni sedmograški fronti so potisnili naši Rumune skoro na celi črti čez mejo nazaj. Večji boji so se razvijali pri prelazu Ojt (severovzhodno od mesta Kezdivazarheiy) in južno od bukovinske meje v gorovju Tölgyes (ob potoku Bistriciora). Splošno se lahko reče, da je položaj naših čet na sedmograškem bojišču za nas prav ugoden.

Iz Dobruče se poroča o manjših praskah. Ob Donavi artilerijski ogenj na posameznih krajih.

Rumuni pri Oršovi.

Iz uradnih poročil tega tedna je posneti, da so naši Rumune pri Oršovi vrgli na vzhodni breg reke Črne. Za posamezne postojanke, posebno severno od Oršove, se še vršijo izredno srditi boji. Pariški dopisnik italijanskega lista „Corriere della Sera“ poroča, da se naj nihče ne čudi, ako bo v bližnjih dneh došlo poročilo, da so Rumuni popustili mesto Oršovo ob Donavi.

Rusko bojišče.

Na ruski fronti ni zaznambevrednih vojnihi podvzetij. Vršijo se poleg lokalnega topovskega boja le manjše praske prednjih straž. Naši od časa do časa obstreljujejo mesto Stanislav. Glasneje kot kانونi je na severu zadonel glas ruske dume, kjer so ne samo vse stranke, ampak tudi Poljaki odločno nastopili proti ustanovitvi samostojne Poljske, kakor jo je določila Nemčija in Avstrija. Tudi ruska vlada se je izjavila proti samostojni Poljski.

Naši obstreljujejo Stanislav.

List „Novoje Vremja“ poroča iz glavnega stana generala Brusilova, da Avstrijci mesto Stanislav pogosto obstreljujejo z najtežjimi možnarji.

Macedonsko bojišče.

Srbsko-francoska armada vedno huje pritiska proti Bitolju. Na ravnini pred Bitoljem ssvražni napadi na bolgarsko-nemške postojanke še niso dosegli zaželenega uspeha. Najhujša borba se vrši na severni strani kolena reke Črne. Sovražniku se je posrečilo potisniti bolgarske in nemške čete dalje na sever. Vasi Tepevec in Čegel ter višina 1212 (vzhodno od Bitolja) so za Bolgare izgubljene. Na ostali fronti manjši boji.

Sarraillova ofenziva pred Bitoljem.

Dopisnik lista „Kölnische Volkszeitung“ poroča dne 13. t. m. iz Sofije: Bolgarsko nemško desno krilo v Macedoniji je po 16urnem bobnečem ognju in izredno srditih napadih neomajano. Glavna obrambna črta je na vseh točkah popolnoma trdna. Velike in

krvave sovražnikove izgube niso v nobeni primeri z malim krajevnim uspehom pri vasi Polog. Ali bo general Sarrail nadaljeval započeto ofenzivo, je odvisno od tega, ali bo za svoje najtežje izgube dobil dovolj nadomestkov. V Sofiji presojajo razvoj dogodkov pred Bitoljem z veliko mirnostjo.

Bitka pred Bitoljem.

O tej bitki poroča bolgarsko uradno poročilo z dne 15. novembra:

Cel dan so bile naše postojanke v bitoljski ravnini pod jako hudim sovražnim artilerijskim ognjem, zlasti vzhodno od železnice. Kreпки napadi sovražnikov so se razbili ob vstrajnem odporu naših čet. Sovražnik, ki je na nekaterih točkah vdrl v naše postojanke, je bil pobit. Pred fronto enega našega bataljona smo našli 300 mrtvih. V loku Črne živahen boj. Bolgarsko-nemške čete so se umaknile na postojanke severno od vasi Tepavci in vasi Čegel.

Francosko uradno poročilo z dne 13. novembra pa poroča:

V okolici Črne že dva dneva se vršeca bitka traia s silo. Razvija se bolj in bolj v sijajen uspeh. Močan francoski artilerijski ogenj je podpiral v loku Črne Srbe, kjer so dosegli novo zmago nad nemškimi četami, ki so morale po krvavem boju opustiti vas Iven ter se pod zmagovitim sunkom naših zaveznikov umakniti 3 km proti severu. Pet protinapadov iridovratno se branečega sovražnika ni moglo ustaviti našega prodiranja. Zlomljeni od našega ognja, ali od protinapadov z bajonetom, se je moralo mnogo valov naskakujočih po močnih izgubah v neredu umakniti. Bolj proti zapadu so razširile srbske čete skupaj z oddelki francoske pehote svoj vspeh severno od Velisela. Število do sedaj naštetih vjetih že presega 1000. 16 novih topov smo vplenili na polju, katero je sovražnik opustil. Od dne 12. nov., dneva naše ofenzive sem, so pustili Nemci in Bolgari v rokah zaveznikov 6000 vjetih, 72 topov in 50 strojnih pušk.

Francози skušajo pasti Bitolju za hrbet.

Sarraillova armada je pričela z novimi obsežnimi operacijam proti Bitolju. Neka francoska kolona se je severozapadno Prespanskega jezera vrgla na nemško-bolgarska krđela, ki krijejo desni bok obrambne armade, ter skuša udariti na Ohrida in na Resno, da bi prišla Bitolju za hrbet. Boji se še le razvijajo.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču so dne 13. novembra med rekama Ancere in Somme vsplamteli novi veliki boji, ki se z nezmanjšano silo že tri dni nadaljujejo. Prvega dne teh bojev se je Angležem posrečilo zavzeti kraje Beaumont-Hamel, St. Pierre Divion in potisniti Nemce za nekaj kilometrov nazaj. Drugega dne so Angleži navalili še z večjo silo na Nemce, a manj uspešno. Zavzeli so samo vas Beaucourt. Tretjega dne velikanske bitke pa niso dosegli uspehov, temveč so bili njihovi napadi odbiti. Francozom so Nemci iztrgali del vasi Sailisel in nekaj jarkov pri gozdu St. Pierre Vas. Na ostali fronti hudi topovski boji. Angleži uporabljajo v teh bojih največje kano-ne, ki so se dosedaj izdelali, namreč kaliber 50 cm.

Dvadnevna najhujša borba ob reki Ancere.

Iz nemških in angleških uradnih poročil je razvidno, da je prištevati boje ob reki Ancere dne 13. in 14. novembra med najhujšimi na tem bojišču. Dne 13. novembra se je posrečilo Angležem zavzeti dve močno utrjeni nemški postojanki Beaumont-Hamel in St. Pierre Divion ter potisniti nemško fronto za nekaj kilometrov nazaj. V teh bojih so Angleži vjeli okrog 3000 Nemcev. Ta uspeh je Angleže tako navdušil, da so napravili kar drugega dne še lju-tejše napade na nemške postojanke. Borba je trajala od ranega jutra do pozne noči. Angleži so hoteli za vsako ceno predreti nemško fronto in so navalili z ogromnimi silami na Nemce na južnem bregu reke Ancere med krajema Le Sars in Guendecourt. Angležem se je sicer posrečilo zavzeti nemško postojanko porušeno vas Beaucourt, ni se jim pa posrečilo, predreti nemške bojne črte.

Angleški 50 cm topovi ob Anceri.

Dne 13. novembra so Angleži navalili z veliko silo med rekama Ancere in Somme na nemške postojanke Bomont-Hamel in St. Pierre Divion. Borba je bila na obeh straneh strahovita. Pariški listi poročajo, da so spravili Angleži na ta dal fronte deset novih velikanskih topov kalibra 50 cm, kakršnjih še nima nobena druga država. S pomočjo teh velik-nov se je posrečilo Angležem zavzeti obe zgoraj ime-novani močno utrjeni nemški postojanki, kateri sta

bili tako močno utrjeni, da so jih smatrali za popolnoma nepremagljive. Očividno opisuje nove velikanske angleške topove sledeče: Dolžina topa znaša 18 m, žrelo topa je tako veliko, da v njem lahko hodi pripognjen vojak. V cevi topa je prostora za 30 mož. Za prevažanje teh topov na fronto so zgradili posebne železne vozove. Krogla takega topa je za eno tretjino večja in težja, kakor krogla največjega nemškega oblegovalnega topa. Za zažiganje teh topov so posebne priprave in topničarji teh topov se morajo skriti pod zemljo daleč proč od topa. Pok teh topov je tako silen, da v okrožju 3 km ne ostane nobena šipa cela, ako je top oddal strel. Angleški list piše, da bodo ti novi velikanski topovi, ko se jih bude spravilo v zadostnem številu na bojišče, popolnoma spremenili ves sedanji vojni položaj.

Burian v Berlinu.

Naš zunanji minister baron Burian je došel dne 15. novembra v Berlin, kjer bo imel važna posvetovanja z nemškim državnim kancelarjem Bethmann-Hollwegom.

Protinemška agitacija v Švici.

V Švici se pristaši četverosporazuma že dolgo časa trudijo, da bi nahujskali švicarsko javno mnenje zoper Nemčijo in Avstrijo. Cel francoski in italijanski del Švice je že vznemirjen proti nam, zdaj se je agitacija s posebnimi shodi, letaki in zasebno propagando razširila že tudi na nemški del Švice. V Genèvi je imel te dni župan Heriot iz Lyona na francoskem hujskajočem zborovanju proti Nemčiji in Avstriji. Ko je Heriot zapuščal zborovališče, je množica navdušeno klicala: „Živijo Francija!“ Mestni zastopniki iz Curiha so pozvali Heriota, naj pride predavati tudi v Curih.

Ruska дума otvorjena.

Dne 14. novembra se je po cerkveni slovesnosti v Petrogradu vršila otvoritev ruske dume. Navzoči so bili tudi člani ministrstva.

Resen položaj v Mehiki.

V Mehiki so izbruhnili novi nemiri. Armada 40.000 mož, ki je pod poveljstvom vstaških generalov Zapata, Robles in Dias, ogrožuje glavno mesto. — Predsednik mehikanske ljudovlade general Caranza je zbežal v Queretaro. Poveljnik severoameriških čet v Mehiki je opozoril ameriško vlado na nevarnost, ki preti ameriškim državljanom v Mehiki od prodirajočih vstaških armad. Pričakuje se, da bodo severnoameriške čete posegle v boj.

Politične vesti.

Posvetovanje zastopnikov nenemških narodov. Na Dunaju se je te dni vršilo veliko posvetovanje zastopnikov vseh avstrijskih nenemških narodov. Predmet zborovanja je bil, kakšno stališče naj zavzamejo nenemški narodi napram nemškemu načrtu, ki hočejo izločiti Galicijo iz skupnosti avstrijskih kronovin in ustvariti nemško Avstrijo. Posvetovanj so se udeležili Čehi, Slovenci, Hrvati, Ukrajinci, Rumuni in Italijani. Povabljeni so pa bili tudi Poljaki. O poteku zborovanja in o sklepih homo poročali.

Nemščina in trgovske zbornice. Trgovsko ministrstvo je poslalo vsem nenemškim trgovskim zbornicam, med njimi tudi ljubljanski ukaz, da se morajo v bodoče pri korespondenci s centralnimi državnimi uradi posluževati izključno le nemščine, ki je poslovni jezik teh uradov.

Volitve v ameriški parlament. Iz Newyorka poročajo: V zbornico reprezentantov je izvoljenih 215 demokratov in 213 republikancev, v senat pa 53 demokratov in 42 republikancev.

Izžvižgan poslanik. »Lokalanzeiger« prijavlja brzojavko iz Londona, da je bil nemški poslanik v Washingtonu v torek izžvižgan. Vzbudil je baje s tem pozornost, da je v gledališču, izvedši, da je izvoljen za prezidenta Hughes, rekel z ozirom na demokrate: To je zaslužen plačilo. Navzočni Ame-

rikanci so poslaniku zvižgali t ko, da je moral zapustiti gledališče.

Novi predsednik kitajske republike. Iz Pekinga poročajo, da je kitajski parlament izvolil za predsednika kitajske republike, gubernatorja Kiaogenga Fengkuhanga.

Tedenske novice

Duhovniške vesti. Prestavljeni so naslednji č. gg. kaplani: Ivan Vogrinec iz Braslovč v Gornji-grad, Jakob Bohak iz Gornjegograda v Braslovč, Jakob Sajovic iz St. Ruperta nad Laškim v Ormož, Karol Malahner iz Trbovelj v Zetale, Jožef Petrovič iz Šoštanja v Trbovlje, Franc Slana iz Ormoža v St. Rupert nad Laškim, Jožef Krajnc iz Zetale k Sv. Barbari v Halozah, Ivan Baznik iz Sv. Barbare v Halozah v St. Ilj pod Turjakom, Martin Kozar iz St. Ilja pod Turjakom v Loko pri Zidanem Mostu. Č. g. Ivan Slavič, dosedaj kaplan v Loki, je zavoljo bolezni dobil začasni dopust. — Zopet nameščen je č. g. Jurij Cvetko kot kaplan pri Sv. Vidu pri Grobelnem.

40letnica. Šolski nadzornik Ivan Kovačević v Varaždinu je dne 4. nov. obhajal 40letnico svojega službovanja.

Jan Kubelik grajščak. Češki virtuoz na gosli, Jan Kubelik, je kupil grad Zsigmondhaza na Slovaškem blizu Vaške Bistrice (Vag Besztercze), kateri je bil dozdej last kneza Hohenloha, ki ima za ženo grofico Majlath, sestro znanega ogrskega škofa grofa Majlatha. Knez Hohenlohe je že pred desetletjem obširne gozdove dal v najem nekemu židu, ki si je dal napraviti parno žago ter delal svoje dobičke. Knez sam pa je imel le lov na zajce, srne in divje prašiče. Z gradom je združeno tudi veliko polja. Svoj čas je bilo na gradu živahno življenje. Najvplivnejši veljaki so se shajali v njem. Zdaj pa je torej Jan Kubelik lastnik Žigmondove hiše. V bližini je celo slovaška vas Orlovo, odkoder je svoj čas prinašal »Slov. Gospodar« dopise od M. S. z naslovom »Slovaška pisma«.

Iz učiteljske službe. Na petrazredni ljudski šoli Lajtersberg—Krcetine je razpisano mesto učiteljice. Prošnje do 15. decembra.

Slikar Ženišek †. V Pragi je umrl dne 15. novembra slavní češki slikar Fran Ženišek, profesor na praški umetniški akademiji. Dosegel je starost 67 let.

Slovaški pisatelj, župnik Andrej Truchly je umrl dne 28. oktobra v starosti 75 let na Sasi na Ogrskem, kjer je služboval. Andrej Truchly Sytniansky je urejal v sedemdesetih letih s Kalincakom izvrstni časnik »Orel«. Spisal je delo »Legende ali življenje svetnikov« ter »Povestnico sv. cerkve«. Tudi pri prelaganju sv. pisma je bil priden sotrudnik. Odlikoval se je nadalje kot neizbrisni literarni kritik in botanik (po njem je imenovana Rosa Truchlyana). Imel je še velike načrte tudi v poslednjih letih, ali bolezen mu je vse prekrizala. Svoje dragocene rokopise in zbirke je volil slovaškemu muzeju.

Jubilej češke božje službe na Dunaju. Družba sv. Metoda na Dunaju slavi petdesetletnico božje službe v cerkvi v III. okraju, ki je leta 1908 postala njena last in s tem češkega prebivalstva na Dunaju. V l. 1866 je knez nadškof knez Schwarzenberg izposloval češko službo božjo v cerkvi redemptoristov v III. okraju, kjer so duhovniki tega reda opravljali službo božjo do leta 1908, ko je postala cerkev last gori imenovanega društva, v kateri namen je češki rodoljub grof Ivan Harrach daroval 100.000 K.

Iz južne železnice. Premešeni so: Adjunkt Julij Peške iz Maribora v Inomost, pristavi Karol Peprle iz Puntigama v Celje, Rudolf Mejak iz Sevnice v Zidanemost, Leopold Samonik iz Zidanega mosta v Sevnico in Alojzij Ježek iz Poljčan v Dunajsko Novomesto. Nadrevident Albert Saharek v Mariboru je imenovan za postajenačelnika v Straßgangu; pristav Franc Borko v Mariboru je premeščen v Račje, pristav Anton Gold je premeščen iz Lipnice v Maribor, pristav Karol Piliš iz Borovnice v Borovlje in pristav Alojzij Lukanc iz Račjega v Ernovž.

Nemškega imena ne najdejo. Tekom vojske je nastala v »Vagni« pri Lipnici velika naselbina beguncev, ali pravzaprav celo mesto samih barak. Vagna, tako se imenuje nekdanja vas blizu tih barak, pa nima nemškega imena, kajti ime »Vagna« je ravno tako kakor več drugih srednje in gornjestažerskih imen krajev kot Gradec (Graz), Lubno (Leoben), Travnik (Wies), Kicek, Lipnica

(Leibnitz) itd. slovenskega izvora, kar izpripne, da so bili Slovenci pred več stoletji naseljeni na Srednje in Gornje Štajerskem Slovensko ime »Vagna« pa ne ugaja nemškemu pesniku Petru Rosegger, ki sodi, da bo tukaj nastalo maloboljško mesto vojaških domov. Za nemško mesto bodočnosti pa ne služi dobro slovensko ime, zato je predlaga, naj se Vaga prekristi v »Wagnau« ali »Wagenau« ali »Wanau«.

„Deželna uprava“. Deželni odbor za Goriško-Gradišcansko je pričel izdajati pod gornjim imenom svoje lastno glasilo. List bo izhajal enkrat mesečno ter se pošlja beguncem iz Goriškega brezplačno in se naroča pri deželnem odboru za Goriško na Dunaju. »Deželna uprava«, ki je tiskana v slovenskem jeziku, je posebno primerna za goriške begunce, da se poučijo o svojih domačih zadevah.

„Ilustrirani Glasnik“ štev. 11 prinaša med drugimi tudi slike padlih slovenskoštajerskih junakov Alojzija in Jakoba Zemljic iz Črešnjevca pri Radgoni ter Jožefa in Janeza Rozoničnika iz Šmihela nad Mozirjem in sliko, kako vojaki obiščejo, grobove svojih radlih tovarišev. »Ilustrirani Glasnik« izhaja v Ljubljani št. 11 na t. 8 K.

Zaprti. V Celju so zaprti sedem gimnazijcev. O tej zadevi poroča »Deutsche Wacht« v svoji številki v sredo, dne 15. novembra t. l.: »Kakor slišimo, je bilo v četrtek sedem učencev šestega gimnazijskega razreda in sicer Jurij Confidenti, Jože Flajs, Fr. Koštomaj, Ivan Rojnik, Henrik Samec, Jože Trobej in Bogoljub Žgajner, ki so v neki gostilni peli vseslovansko pesem, zavoljo motenja javnega miru zaprti ter so bili izročeni deželnomagistratu sodišču v Gradcu.« — Kakor se nam je poročalo, so ti dijaki peli pesmi: »Liepa naša domovina« in »Hej, Slovenci!«

Peto vojno posojilo. Vlada je razpisala podpisovanje 5. vojnega posojila. Podpisovanje se začne dne 20. novembra in se konča v soboto, dne 16. decembra 1916 ob 12. uri popoldne. Posojilo je dvojne vrste: 1. 40letno davkaprosto 5 1/2 % amortizirano državno posojilo; 2. davkaprosto 5 1/2 %, dne 1. junija 1922 odplačljivo državno posojilo (državne zakladnice). Štiridesetletno posojilo se tudi lahko podpiše v manjših zneskih po 50, 100, 200 kron itd., druge vrste vojno posojilo (državne zakladnice) pa v zneskih po 1000, 5000, 10.000 in 50.000 K. Podpise in vplačila sprejemajo c. kr. poštni uradi, banke, hranilnice in posojilnice. Domoljub, ki želi, da se naši sovražniki premagajo, naj po svojih močeh podpiše peto vojno posojilo in naj za to agitira tudi pri svojih znanjih in prijateljih. Pri podpisovanju se držite domačih deželnih zavodov.

Mestna gospoda pleše. Ranjenec vojak nam piše: »Marburger Zeitung« poroča, da se v Mariboru vrše tečaji za ples in da se v take tečaje sprejemajo celo otroci, stari 8 do 14 let. Za sedanjí resni čas so taki tečaji nekaj naravnost čudnega. Ali mestna gospoda ne ve, da dan za dnem na stotine in stotine vojakov preliva kri za domovino in vstraja v svetem boju za domovino v najslabšem vremenu na prostem? Vprašam vse treznomisleče ljudi: Ali je sedaj primeren čas za ples? Ali vas še vojska ni dovolj izučila? Ko mi vojaki žrtvujemo svoje ude, svoje zdravje domovini, ko se kmetstvo ljudstvo trudi noč in dan, da bi pridelalo vam in nam dovolj kruha, ko se na vseh koncih in krajih kaže pomanjkanje, pa se še celo nedolžna mladina navaja k plesu... V Mariboru je itak »slavnih« Siegejevih »teatrov« dovolj, čemu še plesne šole!

Pegasti legar. V Meretincih pri Ptuju sta znova oboleli 2 osebi na pegastem legarju, ena pa je umrla. V begunskem taborišču v Spodnji Polskavi pa sta na tej kruti bolezni zboleli dve osebi.

Vojni vjetniki, ranjenec in pogrešani. Ker še mnogi vedno ne vedo, kam bi se obrnili, da bi dobili natančne podatke o osebah, ki so v vojnem vjetništvu, ki so ranjeni ali bolni ali ki se pogrešajo, prinašamo še enkrat naslove uradov in pisarn, kamor se je treba obrniti za pojasnilo in podatke: 1. Po vojnih vjetnikih se vpraša izključno pri onem deželnem društvu Rdečega križa, v kojega področje je dotičnik pristojen, oziroma h kateremu spada njegovo vojaško krđelo (torej za vse Štajerce pri deželnem in gospejnem pomožnem društvu Rdečega križa za Štajersko v Gradcu). Povprašati je za navadno odpisno pošto dopisnico (z odgovorom); vzvratni naslov mora vprašujoča stranka napisati. Navesti je: Ime, starost, pristojnost, šaržo in vojaško krđelo vojnega vjetnika, katerega se išče. Na nečitljiva vprašanja se ne more odgovoriti. 2. Po nevojnih vjetnikih in bolnikih je povprašati pri polizvedovalnici Rdečega križa na Dunaju, VI., c. in kr. vojna šola.

Tudi tukaj je navesti gornje podatke. Za ta vprašanja so tiskane odpisne dopisnice, ki se dobijo pri večjih poštah uradih. 3. Razvidnost pogrešancev vodi skupna osrednja izkazalnica na Dunaju, oddelek C, I., Fischhof št. 3. Po pogrešanih je poprašati naravnost pod tem naslovom z navadnimi odpisnimi poštami dopisnicami. Navesti se morajo vsi goraj označeni podatki. Vsa pojasnila se dajo samoobsebitveno popolnoma brezplačno in kolikor le mogoče hitro. Ni se torej treba obračati do nepoklicanih posredovalcev, ki morajo potrebne poizvedbe vendarle dobiti od poprej navedenih uradnih poizvedovalnic.

Gospodarske novice.

C. kr. kmetijska družba v Gradcu je imela v torek zopet sejo, pri kateri se je med drugimi predlogi sprejel tudi predlog dr. Verstovskega: 1. Kmetijska družba naj posreduje pri živinoprometnem zavodu in pri deželni komisiji, da rekvirira zlasti v tistih okrajih živino, v katerih jo ponujajo živinorejci; zato se naj opusti rekviriranje v okrajih, kjer je že malo živine. 2. Kmetijska družba se izreče proti rekviriranju telet in svinj in je za prostovoljno nakupovanje. 3. Kmetijska družba odposlje vlogo na c. kr. namestnijsko glede dobave mleka; v tej se naj poudarja, da se v bližini mest ne sme kmetom odvzeti pravica donasati mleko svojim stanim odjemalcem. Kmetu se mora pustiti dovolj velika množina mleka za svojo potrebo in se ga ne sme nikjer siliti, da bi moral sam dovažati ali donasati mleko v dalnje kraje.

Priprave za kmetijski nadaljevalni pouk v ljudskih šolah. C. kr. kmetijska družba je na poziv c. kr. namestnijske izvolila v zadnji seji deželnega odbornika dr. Verstovskega in ravnatelja Zweiflerja kot člana komisije dež. šolskega sveta, ki naj pripravi pot za organizacijo kmetijskih nadaljevalnih šol.

Na vinarsko šolo v Mariboru je nastavljen deželni odbor za etokovnega učitelja Engela, doma iz Češkega. Bilo je več prošnikov, ki so pa vsi iz Češkega. Engelu se je stavil pogoj, da se v dveh letih nauči slovenščine.

Kmetje in kmetice pozor! Cesarski namestnik grof Clary je izjavil pri zadnjem posvetovanju vseh zastopnikov v Gradcu, da se bo oziralo in vstelo pri popisovanju zaloga na množino zasežene moke in žita, katerega je odvezla oblast ob priliki zapore mlinov.

Sladkor za kmetjsko prebivalstvo. Dež. odbornik dr. Verstovšek je zahteval od cesarskega namestnika, naj skrbi za to, da dobijo kmetje dovolj sladkorja. Poudarjal je, da kmetice odhajajo vse pridelke; zato pač smejo zahtevati vsaj to, da se jim oskrbi sladkor za kavo. Namestnik je obljubil, da bo ukrenil vse potrebno. Do konca tega meseca se izdajo posebni ukrepi za oskrbo dežele s sladkorjem.

Razdelitev sladkorja. Kakor izvemo, je mariborsko okrajno glavarstvo zaselo na mariborskem kolodvoru več vagonov sladkorja z namenom, da ga samo porazdeli na celi okraj. Dosedaj se je vršila razdelitev sladkorja po mariborskih veletržih, ki pa je bila pristranska, tako da nekateri na kmetih niso dobili nekega dela sladkorja.

Izdaja živinskih potnih listov na Koroškem. Da se zabrani razširjenje kužnih živinskih bolezni na Koroškem, je koroška deželna vlada izdala odredbo, ki določa, da bodo smeli od sedaj naprej izdajati živinske potne liste za klanje in izvoz svinj in ovce samo okrajne politične oblasti in ne več županstva. Tozadevni prošnji je priložiti ogledno potrdilo dotičnega od oblasti potrjenega živino-oglednika.

Strehe iz bakra zasežene. Vlada je izdala novo naredbo, ki določa, da je v prid vojaške uprave zasežen ves baker streh zasebnih poslopij ter baker drugih predmetov, kot strelovodov, strešnih odvodnih cevi, baker na kupolah in stolpih, razni okrasni hiš in streh iz bakra itd. Izvzeti od te odredbe so samo predmeti iz bakra, ki so umetniško izdelani ali so pa zgodovinske važnosti. Rok, kedaj se bo pričelo z rekviriranjem bakrenih streh, kupol, stolbov in drugih zasebnih predmetov iz bakra, še ni določen.

Olje iz kavne gošče. Osrednja družba za olje in mast na Dunaju zira kavno goščo (ostanki kuhanje kave) za izdelovanje olja. V teh ostankih je baje 12% olja. Kavna gošča se mora dobro posušiti. Trgovine bi naj to goščo kupovale za omenjeno družbo po 12 vin. 1 kg. Kdor se za to zanima, naj piše osrednji družbi za olje in mast, Dunaj, I., Seitzergasse št. 1-3.

Urad za prehrano prebivalstva. Za prehrano avstrijskega prebivalstva je ustanovljen s sedežem na Dunaju poseben urad. Za predsednika tega urada je cesar imenoval nižje-avstrijskega deželnega finančnega ravnatelja Oskarja Koksteina. Na novo ustanovljeni urad za prehrano prebivalstva je podrejen ministrskemu predsedniku in je neodvisen od o-

stalin avstrijskih ministrstev. — Naloga tega novega ustanovljenega urada bo: Izdajati odredbe in določila, kako izdelovati in podelovati živila, krmlila in sirovine, kako živila in krmlila zbirati, jih porazdeljevati, urejati uporabo istih, kakor tudi določevati cene. Nadalje bo imel tudi nalogo, da dožene v državi se nahajajočo množino živil in krnil. — Predsednik novega urada, Oskar Kokstein, je bil rojen leta 1860 v Varaždinu na Hrvaškem ter je deloval v finančni službi v Pragi, Črnovicah in od leta 1897 na Dunaju. Nekatera poročila pravijo, da je Kokstein žid, kar pa se danes v listih odločno zanika.

Blagostanje v Argentini. Argentinska »narodna banka« je vsled preobitice denarja znižala obrestno mero za vloge nedavno od 5 na 4 odstotke, te dni pa zopet na 3%. Vsled dobav raznih potrebščin za entento je prišlo v Argentino silno mnogo denarja, zlasti zlata, tako da je nastala preobilica.

Zader — brez vina! Zadnje dni je dospelo v Zader več zastopnikov vnanjih trdk, ki so kupili, oziroma zaarali skoro ves vinski priatelek zaderske okolice. Plačevali so vino do 250 K za hektoliter. Zader je ostal vsled tega brez vina. Radi tega se je del občinstva zbral pred mestno hišo in je posebno odposilstvo odšlo k upravitelju občine, dvornemu svetniku Škariču, ter ga zaprosilo, naj se zavzame za to, da zagotove mestu zaderskemu potrebno množino vina in da zabrani izvoz preko gotove mere. Res čudno bi bilo, če bi bilo glavno mesto take vrste pokrajine brez vina.

Kisla obara brez mesa. Razreži na kocke par krompirjev kifelcev, par olupljenih jabolk, par olupljenih posoljenih kumar in par kuhanih pes. Razbela malo surovega masla, operi razsekano čebulo na njem in zarmeni zvrhano žlico moke. Nato zalij s ½ litrom belega vina, kolikor je še treba, dolij z juho, ali vodo; ko je gladko, zamešaj krompir in drugo, žlico paradižvega soka, malo limone in bosiljaka, kuhaj deset minut in daj na mizo poleg polente, kaše ali kaj drugega.

Razne novice.

Veteran iz časov Radeckega. Na Dunaju je nedavno umrl v 87. letu svojega življenja generalni major Karol pl. Zrybil. Pokojnika je burno leto 1848 zvabilo kot dobrovoljca v vojsko in se je z drugim štajerskim strelskim bataljonom udeležil obleganja Benetk in je od 28. oktobra 1848 do 26. junija 1849 vstrajal skoro neprestano v sovražnem ognju. Tudi leta 1859 se je udeležil vojne proti Italiji. Po okupaciji Bosne in Hercegovine je stopil kot polkovnik glavnega štaba v pokoj. Kot mladi poročnik se je udeležil tudi preganjanja glasovite razbojniške čete Rože Sandorja in je vjel 11 razbojnikov. — Generalni major Zrybil je bil zadnji izmed častnikov, ki so se bojevali pod Radeckim.

Najdaljši govor. V Londonu je bil te dni končan proces, pri katerem je eden udeleženi advokati imel pač najdaljši govor, kar jih je kdaj bilo izrečenih pred kakim sodiščem. Obravnava je trajala 144 dni in samo zastopnik tožene trdke je govoril celih 45 dni. Ta odvetnik, Upjohn mu je ime, se je koncem svojega govora opravičeval, da je govoril on celih 45 dni, češ, da pri najboljši volji ni mogel poprej končati, ker se je moral baviti z okroglo 50.000 vprašanji in odgovori, pretresti 5000 listov, na katerih so bile zapisane izpovedi prič, in predelati 256 aktov. Za pripravljanje za svoj govor, to je za čitanje vprašanj, odgovorov, izpovedi prič in aktov je rabil 84 dni, a še to delo je le mogel izvršiti, ker mu je pomagal tovariš pri sestavljanju izvlečkov iz aktov. Škoda, da marljivi advokat ni tudi povedal, koliko je s tem delom zaslužil.

Na Ogrskem iščejo skrito žito. O iskanju poskritega žita na Ogrskem poroča glasilo ogrskih Slovencev »Novine«: Vlada je odredila, da se skrito silje (žito) more goriskati i vse vkrav zjeti. Domači so dužni financom pri meri pomagati.

200 kron za eno gosko. v Berlinu imajo mesarji v izložbenih oknih veliko število dobro pitanih in osnaženih gosk na prodaj. Toda kaj pomaga, [ker si more gosjega mesa kupiti le redkokatera obitelj, kajti za gosko, ki je tehtala 20 funtov, je mesar zahteval 170 mark ali 200 kron.

Dopisi.

Maribor. Mestna občina je nakupila večjo množino suhih drv, katere bo prodajala kubični meter po 16 K. Priglasiti se je na rotovžu, I. nadstropje.

Maribor. V hiši na Glavnem trgu št. 1 (na zahodni strani Alojzijeve cerkve) je ustanovljena vojna ljudska kuhinja, v kateri dobijo revnejši prebivalci mesta Maribor opoldansko kosilo zastopni. Pojasnila in nakaznice daje tiskar Mostböck v Sodnijski ulici. — Odslej se bodo družinske karte za mesto Maribor tako uredile, da bodo tiste stranke, ki želijo same kruh pripravljati, dobile nakaznice za krušno moko. Take stranke pa ne bodo imele pravice do dobave kruha pri pekih. Kdor hoče doma pripravljati kruh,

mora to najpozneje do 20. novembra javiti uradu, ki izdaje krušne in druge karte. Pisarna tega urada je pri hotelu »Stadt Wien«, Hamerling-ulica (blizu glavnega kolodvora). — Delavci, ki opravljajo težka dela, dobijo posebne karte, s katerimi bodo dobivali več kruha kot druge osebe. Te karte so označene s črko »Sch« in veljajo od 26. novembra naprej.

Posojilnica v Mariboru (Naradni dom)

sprejema prijave za peto avstrijsko vojno posojilo

ter daie potrebna pojasnila vsak delavnik od 8. do 12. ure popoldne ter od 3. do 6. ure popoldne 736

Leitersberg-Krčevine pri Mariboru. Po velikodušnih podporah nam je bilo tudi v preteklem letu mogoče, priskrbeti revnim otrokom naše šole in sicer skozi sedem mesecev, opoldansko hrano. Za kruh se je n. pr. porabilo čez 1300 kg moke. Pomožni odbor je sklenil, da se tudi letos nadaljuje človekoljubno delo, ki je v sedanjih dobi potrebnejše nego le kdaj. Čez 400 otrok, med njimi blizu dve tretjini učencev slovenske šole, dobiva v tem šolskem letu za sedaj že od 1. oktobra sem, vsak dan lep kos dobrega in tečnega kruha, kojega je mladina baš sedaj najbolj potrebna. A nemogoče je brez dobrohotne vsestranske pomoči vstrezati velikim zahtevam tega podjetja. Z ozirom na mnogovrstna pobiranja v prid vojne oskrbe si pa odbor ne upa obračati se v posebnih prošnjah do naših dobrotnikov, ampak si dovoljuje tem potom nujno prositi, naj plemenita srca ne zabijo naših lačnih, prezebajočih, a pridnih otročičev, ki sredi zimskega mraza nimajo niti najpotrebnejšega. Blagohotne darove sprejema baronica Twickl v Krčevinah (Burg-Meierhof) pri Mariboru, Friderik Pučelik, učitelj na krčevinski šoli, in krajni šolski svet Leitersberg-Krčevine pri Mariboru.

Pobrezje pri Mariboru. Dne 11. novembra je izbruhnil požar v svinjskem hlevu tukajšnjega posestnika Franca Čeh. Zgorel je hlev in tudi 1 svinja je bila močno poškodovana. Vzrok požara še ni znan.

St. Ilj v Slov. gor. Kmetijsko bralno društvo uljudno vabi k predstavi v Slovenskem Domu v nedeljo, dne 26. t. m. Igra »Junaške Blejke« se ponovi na občno željo. Je pa tudi res podučna, vspodbudna in pristno slovenska. Zavedamo se popolnoma silno resnega časa, ali taka izprememba dnevnega reda bo vsakemu v prid. Dobiček se podari oslepelim vojakom. Igro »Prepirljiva sosedja« predstavljajo fantje. Upamo, da nas Jareninčani in drugi sosedje zopet posetijo v obilnem številu!

Gradec. Dne 9. novembra sta bila pri č. č. usmiljenih bratih v Gradcu operirana — vsak na levem očesu — premilostljivi g. prošt ptujski Martin Jurkovič ter preč. vspokojeni g. dekan in nadzupnik vuzeniški Jožef Jurčič. Obojo operacijo je spretno in srečno izvršil g. dr. Strohmeier, specialist za očesne bolezni v Gradcu. Blaga gospoda se še morata nekaj časa skrbno-varno čuvati, da popolnoma na vidu okrevala. Tukaj se zdravi tudi vlč. g. kn. škof. duh. svetovalec in župnik Franc Hirti iz Slivnice pri Mariboru. Priporočajo se vsi trije zlasti č. č. gg. sobratom lavantinskim v pobožen memento.

Gradec. Zopet smo imeli Slovinci v cerkvi č. č. usmiljenih bratov v Gradcu prav lepo slovensko popoldansko pobožnost. V jedrnat slovenski pridigi je znani govornik vlč. o. dr. J. Nastran iz kongregacije sv. Vincencija Pavlanskega govoril izmed mnogih dožnostij, ki jih ima kristjan do Boga — o dolžnosti — da saj nedeljo, kot Bogu posvečen dan, Njemu damo ter jo spodobno in pobožno posvečujemo. Nato so peli pobožni verniki, natlačeno polne cerkve, pete litanije Presv. Srca Jezusovega, nakar se je posvetilna molitev opravila skupno in glasno. Molitev za tako zaželeni mir je ljudstvo drhte z duhovnikom molilo. Pred zadnjim blagoslovom je izurjeni pevski zbor graških Slovinci in Slovencev pod spretnim vodstvom g. organista J. Krajncu, sedaj c. in kr. vojaškega stražmojstra milo vbrano zapeli Marijino pesem. Vsa čast vrlim p. t. pevkam in pevcem — zlasti pa še požrtvovalnemu g. pevcev-vodju J. Krajncu. Po blagoslovu pa je zadonela cesarska pesem, kakor vselej, da je kar odmevalo. Taka pobožnost navdušuje in vabi. Mnog Nemec se čudom čudi temu skupnemu in — vbranemu petju — petju, da vse ječi. Izvanredno orilo se bilo tokrat vojakov! Slovenski vojaki le radi se v obilnejšem številu prihajajo — saj se gotovo pri sličnih pobožnostih čutite, kakor bi bili v svoji domači župni cerkvi — med svoji župljani! Prihodnja sloven-

ska pobožnost bo dne 26. novembra, t. j. zadnjo pobinkoščno nedeljo ob navadnem času in v do- ločeni cerkvi č.č. usmiljenih bratov. Prihadjnc pa še na obilnejšo vdeležbo!

Knittelfeld. Slovenski fantje-ranjenci z laskega bojišča, ki se nahajamo v tukajšni bolnišnici, pošiljamo domoljubne pozdrave vsem čitateljem in prijateljem: Frajnkovič Ignacij, Dornova, Štajersko; Steinberger Josip, Verbica, Vranjsko; Merzina Fr, Kopriva, Primorsko; Grušovnik Anton, Slov. Gradec; Ortner Franc, Marija Snežna pri Cmureku in Širca Alojz, Leskovica, Primorsko.

Selnica ob Dravi. V veseli družbi smo nabrali lepo svoto 15 K za naše hrabre vojakke. Slovenci, radi se spominjate naših vrljih fantov ob vsaki pri- liki. Vsak tudi najmanjši dar se obrne v dobro- delne namene, saj z malega raste veliko.

Sv. Jurij ob Ščavnici. O priliki poroke vele- posestnika Franca Krajnc v Bolehnečicah z gospodi- čno Jožeto Terstenjak iz Čakove se je nabralo 14 K 30 v za avstrijski Rdeči križ.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V Sovjaku je po daljši bolezni umrl 74letni Jernej Černel, spreviden s sv. zakramenti. Po pogrebu se je nabralo v prid vr- lim vojakom na bojnem polju za Rdeči križ 6.04 K. Rajni je bil zelo priljubljen in veren mož. Naj poč- va v miru!

Sv. Križ na Murskem polju. Naša Dekliška Zveza je začela nabirati od svojih dohodkov sklad za domače vojne pohablence. V ta namen je naložila pri križevski posojilnici prvo svoto 50 K kot polovico čis- tega dobička od svoje zadnje prireditve „Cesarju za god.“

Središče. V nedeljo, dne 19. novembra, popol- dne po večernicah, slavi naša mladina desetletnico, kar je umolknil „goriški slavec“ Simon Gregorčič. Na sporedu so: govori, deklamacije in petje lepih Gregorčičevih pesmi. Vsi prijatelji Gregorčičevi so prijazno vabljeni in dobrodošli!

Ptuj. Novi most čez Dravo pri Ptujju so te dni izročili prometu. Most je zgrajen iz železobe- tona, ima na sredi vozno pot, ob straneh pa hod- nika za pešce. Dolg je 30 m in 12 m širok, no- silnost znaša 80.000 kg. Most so zgradili v 130 delavnih dneh z ruskim vrniki.

Sv. Jurij ob južni žel. Podružnica c. kr. kme- tijske družbe v St. Juriju ob južni žel. ima v nede- ljo, dne 26. novembra, ob 9. uri dopoldne, podučno zborovanje v domači ljudski šoli. Vspored: 1. Pre- davanje ravnatelja deželne kmetijske šole, kako se bo cepilo trsje brez gumijs in o nekaterih dnevnih vprašanjih. 2. Predavanje o pomenu kmetijske orga- nizacije z ozirom na razmere v sedanjosti in bližnji bodočnosti. 3. Sprejemanje naročil in raznih želj udov.

Celje. Mestni magistrat je izdal oklic, da bi se k prostovoljni požarni brambi oglasilo večje število vojaščin prostih mož, ker se je v zadnjem času po- javilo v bližnji okolici veliko požarov, katere je za- netila zlobna roka, da se na ta način olajša napor- na služba mestne prostovoljno požarne brambe. — V tukajšnji mestni kladnici se je v dobi od 6. do 12. novembra zaklalo 4 bike, 23 volov, 15 krav, 2 telci, 50 svinj in 4 ovce.

Trbovlje. Martinovo nedeljo, dne 12. nov., smo imeli Trboveljčani žegnanje. Naredili smo prav po vojskinem času, kajti namesto da bi se navžili kaj dobrega, kakor je bilo to preje v navađi na Marti- novo nedeljo, smo si pritrgali od tega ter raje dali v dober namen ob priliki prireditve Dekliške Zveze in Orla, ki sta ravno ta dan priredila igro „Tri se- stre.“ Igra se se je izborna obnesla v splošno zado- voljnost gledalcev. Prireditelji se zahvaljujejo za ča- sten obisk, ki je bil mnogoštevilen od domačinov in tudi od onih, ki so nas od daleč prišli počastit s svojim posetom, kakor iz Zagorja, Širja, Dola, Čem- šenika in iz drugih krajev. Prav prisrčna zahvala, ter na večkratno svidenje!

Sv. Peter pri Velikovu (Koroško). Tudi iz naše fare je že več dobrih fantov in mož prelilo kri za domovino. Žalibog pač res: Najboljših ne bo več nazaj. Prerano so nas zapustili, se na kraj miru p'eselili, rahlo naj jih tuja zemlja krije, luč nebeška naj jim sije.

Zadnja poročila došla v petek dne 17. novembra.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 16. novembra.

Uradno se razglaš:

Vzhodno bojišče.

Armada, generalnega polkovnika nadvojvode Karola: Boji na obeh straneh rek Schyl in Alu-

ta napredujejo vspešno. Vjetih je bilo čez 1200 sov- ražnikov.

Severno od Campolunga in pri Soos- mež smo odbili močne rumunske napade. Severno od Sulte so podvzeli avstrijsko-ogrski oddelki po- izvedovalni pohod na goro Alumis. Južno-vzhod- no od Tölgyesa so ostali ruski napadi brezvs- pešni. Na višinah Mestekane sti boji prednjih straž.

Armadna skupina generala-feldmaršala princa Leopolda bavarskega: Pri avstro-ogrskih četah nobenih pomembnih bojov.

Italijansko bojišče.

Včeraj javljeno podvzetje vzhodno od Gorice nadaljujoč, so naše čete zopet zavzele eden sovražni jarek, vjele 60 Italijanov ter vplenile dve strojni pu- ški.

Oddelek naših zračnih letal je izdatno metal bombe na vojaške naprave pri postaji Per la Car- nie.

Balkansko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 16. novembra.

Francosko bojišče.

Delni sunki Angležev ob Meilly-Serre, kakor tudi vzhodno in južno-vzhodno od Beaumonta, so se izjalovili v boju z ročnimi granatami. Močnej- ši napadi proti Grandcourtu so se v našem o- gnju izjalovili.

Francozom smo v hudem boju za hiše iztrgal vzhodni del Sailysela. Zvečer je z naskokom zavzel kanoveranski polk fizilirjev št. 73 francoske jarko na severnem robu gozda St. Pierre, katere je sovražnik žilavo branil. Vjetih je bilo 8 častnikov in 324 mož, vpljenjenih 5 strojnih pušk. Na fronti Ab- lincourt-Pressoire ni nobene spremembe v polo- žaju.

Balkansko bojišče.

V Dobruči majhni boji naprej potisnjenih oddelkov. Rumunsko poročilo, da je zavzet Bona- seič, je izmišljeno. Na več točkah donavske črte o- genj od brega do brega.

Cesar še vedno boleha.

Dunaj, 16. novembra.

Dopisovalnica Wilhelm poroča o zdravstvenem stanju Nj. Veličanstva cesarja:

Ostali nadoh traja tako kakor pri poprejšnjih kataraličnih boleznih Nj. Veličanstva trdovratno da- lje, vsled česar pa navadna cesarjeva delavnost ni nič omejena. Cesar je danes sprejel kneginjo Eliza- beto Windischgrätz, najvišjega komornika kneza Montenuovo, generalna pribočnika grofa Paar in barona pl. Bolfras, kakor tudi ogrskega domobrans- kega ministra barona Samuela Hazai.

Poljsko vprašanje v ruski dumi.

Ob otvoritvi ruske dume dne 14. novembra je vodja poljske parlamentarne skupine Garusijevič iz- javil naslednje:

V tem trenutku, ko je vojska v polnem teku, sta si drznili nemški velesili, določiti usodo ne sa- mo Poljske, ampak cele srednje Evrope. Od Nemcev ustvarjeno poljsko kraljestvo bo v mnogih ozirih od- visno od nemških velesil. Poljski narod ne bo pri- znal nemške rešitve tega vprašanja, katere naspro- tuje vsem njegovim stremljenjem. Ugovarjamo krep- ko! Nemec je bil, ki je povzročil delitev Poljske, Ne- mee je, ki sedaj skuša zabraniti zgodovinsko potre- bo združenja Poljakov. Posledice nemškega postopa- nja pretijo spačiti resnično voljo poljskega naroda. Očividno skuša tako postopanje zanetiti spor med Po- liaki in Rusijo in njenimi zavezniki, le da v očeh o- mikanega sveta opravičijo nabiranje vojaških novin- cev, ki vzbujajo ogorčenost. Mi smo tega sigurni, je končal Garusijevič, da v tem tragičnem položaju naš poljski narod ne bo ostal zapuščen, da postopanje nemških cesarstev ne bo ostalo brez poznejših učin- kov, da bodo Rusija in zavezniške države pred sve- tom ugovarjale ter da se bo poljsko vprašanje rešilo v svoji celoti.

Proti samostojni Poljski so tudi protestirali za-

stopniki vseh ruskih strank, kakor tudi notranji mi- nister Protopopow, ki je izjavil, da stoji vlada na stališču, ki ga je ustvaril oklic ruskega vrhovnega poveljnika kneza Nikolajeviča z dne 14. avgusta 1914 in pa izjava prejšnjega ministrskega predsednika Goremykina.

Ruska vlada je po svojih diplomatičnih zasto- pnikih pri drugih vladah, s katerimi je sedaj v zve- zi, vložila protest. Vsak zastopnik je vložil naslednji ugovor:

Dobil sem od svoje vlade povelje, da Vašo ek- sceleenco obveščam o tem-le: Ne meneč se za narod- no pravo, so avstro-ogrške in nemške vojaške obla- sti ravnokar razglasile v Varšavi in v Lublinu na- znanilo, da bodo v bodoče tvorile ruske province Poljske lastno državo.

Ruska vlada ugovarja zoper to postopanje, ki je nova kršitev mednarodnih pogodb, katere sta slo- vesno s prisego potrdili Nemčija in Avstrija ter iz- javlja, da je to postopanje ničevno in neveljavno. Naglašam, da pokrajine poljskega kraljestva niso ne- hale biti nedotakljivi del ruske države ter da so nje prebivalci navezani na prisego, dano carju, mojemu vzvišenemu gosposdu.

Henrik Sienkiewicz. †

V sredo, dne 15. novembra, zvečer je v svi- carskem mestu Vevey ob Genevskem jezeru umrl, od srčne kapi začet, slavni poljski pesnik in pisatelj Henrik Sienkiewicz. Njegova smrt pomenja veliko izgubo ne samo za poljski narod, temveč za vse člo- veštvo. Saj tvorijo sloveči Sienkiewiczovi spisi del, in sicer dragocen del svetovne literature.

Rojen je bil Sienkiewicz leta 1846 v Voči Var- šavi, 30 let star, je šel na potovanje. Veliko je po- toval po Ameriki, pozneje šel tudi v Afriko. Med poljskim narodom je njegovo ime zaslovelo po njego- vih „Vaških povestih.“ Med svetom je postal znan po svojem psihološkem romanu „Brez dogme.“ Naj- večji vspeli pa je imel s svojim znanim, menda med vsesvetovne literature najbolj čislanim in branim de- lom: „Quo vadis?“ Temu delu se pridružujejo nje- govi zgodovinski romani: „Z ognjem in mečem“, „Potop“, „Pan Włodętyjowski“, „Križarji“ in roman iz Mahdijevih časov: „Skozi pustinje in puščavo.“ — Sienkiewicz je bil odločno in odlično katoliškega mi- šljenja ter je bil globoko preverjen o tem, da je v katoliški cerkvi rešitev ne samo za poljski narod, ampak tudi za vesoljno človeštvo in njegovo kultu- ro. Iz njegove globoke vere je izvirala njegov idealizem, njegovo človekoljubje, osobito pa njegova lju- bezen do nekdanj tako slavnega, potem padlega, zdaj pa vstajajočega poljskega naroda.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk št. 87:

Ujeto moštvo:

Artič Ignacij, Ptuj (rez. bol. št. 104, Jaroslav Rusija); Artnak Franc, Slivnica pri Celju (evak. bol. št. 17, Moskva, Rusija); Arzenšek Janez, Cel- je, Slivnica (Rusija);

Betole Jožef, narednik, Brežice (Kozlov, Tam- bov, Rusija); Bigolo A. (Rusija); Bračun Jožef, de- setnik, Kostrivnica (Rusija);

Cebek Anton, Ptuj (Rusija); Ceunik Janez, Sv. Janž pri Spodnjem Dravogradu (Jelabuga, Rusija); Cigula Rudolf, Ptuj (Rusija); Cirjak Janez, Brežice (evak. bol. št. 14, Moskva, Rusija); Cvan Jan., Lju- tomer (IvanovoVoznesensk, Rusija);

Damiš Anton, Ptuj (Bježec, Rusija); Diržič Franc, Brežice (Rusija); Dovnik Martin, poddeset- nik, Slovenjgradec (Malmyš, Rusija); Drame Mat., Sv. Ema, Celje (Rusija); Dular Jožef, Brežice (Ba- lahna, Rusija);

Esih Jakob, celjska okolica (Dmitrovsk, Orel, Rusija);

Ferne Franc, Sv. Jeronim, Vransko (ev. bol. št. 6, Moskva, Rusija); Fere Jakob, Poličivrih (O- rel, Dmitrovsk, Rusija); Flego Jožef (Bjelgorod, Ru- sija); Fole Anton (Sarapul, Rusija); Fürstner Jožef, Smartno na Paki (Dmitrovsk, Orel, Rusija); Frank Janez (Malmyš, Rusija); Fric Franc, Ptuj (Berezo- vka, Rusija);

Gregorič Jožef, četovodja, Ptuj (Dmitrovsk, O- rel, Rusija);

Habjanič Martin, ptujška okolica (Dmitrovsk, Orel, Rusija); Hribnik Maksimilijan, četovodja, Ribnica (evak. bol. št. 35, Kaluga, Rusija); Hribu- ski Janez, Bizeljsko (Dmitrovsk, Rusija);

Intihar Janez (Dmitrovsk, Rusija);

Jaklič Franc, Trbovlje (Rusija); Janežič Ste- fan, podčastnik, Ptuj (Nižni-Novgorod, Rusija); Jan- kovič Franc, poddesetnik, Brežice (Rusija); Jaušnik Jernej, Slovenjgradec (Rusija); Janžek Jakob, Kon- čice (Orlov, Rusija); Jug Franc, poddesetnik, Breži- ce (Dmitrovsk, Rusija);

Kac Martin, Sv. Pavel pri Preboldu, Celje (O- rel, Dmitrovsk, Rusija); Keršlanko Friderik, Celje, (Dmitrovsk, Rusija); Kirin Mihael (Rusija); Klav- žer Jožef, Brežice (Rusija); Kolman Anton, Brežice

(Rusija); Kangler Janez, Konjice (Dmitrovsk, Rusija); Kozine Alojz, Ptuj (Voroneš, Rusija); Kos Adolf, Maribor (Kansk-Jenisejsk, Rusija); Kostanjevec Janez, Ptuj (Malmyš, Vjatka, Rusija); Kovač Janez, Slovenjgradec (Rusija); Krajnc Franc, celjska okolica (kot zamenjani invalid se vrnil); Kranjc Janez, Jurkloster (Dmitrovsk, Rusija); Križanič Franc, desetnik, ptujska okolica (Malmyš, Rusija); Kronovšek Mihael, Braslovče (Dmitrovsk, Rusija); Kukovič F., Konjice (Rusija); Kisela V., Ptuj (Čita, Rusija);

Laznik Janez, desetnik, Konjice (evak. bol. št. 30, Kursk, Rusija); Laznik Mihael, Konjice (Toršak Tver, Rusija); Ledinec Janez, Sv. Jurij, Celje (Rusija); Ledinek Peter, Slovenjgradec (Rusija); Lesjak Jožef (Kostroma, Rusija); Lipuš Marko, desetnik, Konjice (Jurjevec-Povoljski, Rusija); Lovedan Anton (Samarkand, Rusija); Lorgar Anton, Brežice (Dmitrovsk, Rusija); Lovrec Janez, Ptuj (Rusija); Lukman Jožef, poddesetnik, Ptuj (Asinara, Stretti, Italija);

Maček Anton, Brežice (Rusija); Makovec Janez, Ljutomer (Tambov, evak. bol. št. 57, Rusija); Manfreda Andrej (Rusija); Mastnak Alojzij, Velenje (Rusija); Mastnak Jožef, poddesetnik, Žusem (Bogorodskoje, Rusija); Matjašič Martin, ptujska okolica (Karkov, Rusija); Mazej Matevž, Topolšica (Rusija, Dmitrovsk); Megla Lovro, Ptuj (Karkov, Rusija); Mlaušek Franc (Dmitrovsk, Rusija); Mihelin Franc (Dmitrovsk, Rusija); Milozi Martin, ptujska okolica (Selo Kermija, Lukujanov, Rusija); Milozi Mihael, Ptuj (Karkov, Rusija); Mlinarič Franc, četovodja, Ptuj (Sengilev, Simbirsk, Rusija);

Nagode Stefan, poddesetnik (Ohransk, Rusija); Neminski Jožef, Trbovlje (Dmitrovsk, Rusija);

Obreza Martin, Slovenjgradec (Merčinsk, Rusija); Ott Ferdinand, Slovenjgradec (evak. bol. št. 31, Nižni-Novgorod, Rusija); Ovčak Franc, Slovenjgradec (bol. št. 22, Ribinsk, Rusija);

Parfant Valentin, Polzela, Celje (Orenburg, Rusija); Paveo Franc, Ptuj (Dmitrovsk, Rusija); J. Pavlič, Sv. Jeronim, Vransko (Dmitrovsk, Rusija); Pečecnik Anton, Velenje (Rusija); Petelinšek Ignac, Slovenjgradec (Rusija); Petrinčič Anton (Jelabuga, Rusija); Pliberšek Janez, Konjice (Šilovski Rudnik, Rusija); Podkoritnik Jurij, Celje (Dmitrovsk, Rusija); Poljanšek Franc (Ašabad, Rusija); Povše Ignac, Celje (Dmitrovsk, Rusija); Praprotnik Lenart, Slovenjgradec (Dmitrovsk, Rusija); Puncer Rudolf, poddesetnik, Mozirje (Dmitrovsk, Rusija); Pungračič Mihael, Turški vrh (Rusija);

Repec Ljudovik, ptujska okolica (Kostroma, Rusija); Ribič Ljudovik, Ptuj (Dmitrovsk, Rusija); Rogač Anton, Sv. Lovrene na Drav. polju (Asinara Stretti, Italija);

Schmidt Martin, častniški sluga, Konjice (Čistopol, Rusija); Selevšek Jožef, Griže, Celje (Posalec Melelec, Rusija); Sever Mihael (Ptuj (Čardžuje, Rusija); Simončič Janez, Brežice (Orlov, Rusija); Fr. Skaza, okolica Ptuj (Gadžač, Rusija); Skoberne Janez, Brežice (Dmitrovsk, Rusija); Skoberne Jožef, Brežice (Dmitrovsk, Rusija); Slemenik Franc, Petrovče, Celje (Karkov, Rusija); Slemenik Pavel, Slovenjgradec (Dmitrovsk, Rusija); Solar Andrej, četovodja, Ljubno, Celje (Dmitrovsk, Rusija); Sotavšek Jožef, Brežice (Dmitrovsk, Rusija); Spegel Franc, Konjice (Ašabad, Rusija); Sternad Anton, Šoštanj, Celje (Ašabad, Rusija); Sternad Jakob, poddesetnik, Šmarje, Celje (Skobelev, Rusija); Strigl Jožef, poddesetnik, Slovenjgradec (Skobelev, Rusija); Šumečnik Franc, Mozirje (Skobelev, Rusija); Švent Jož., Celje (Rusija);

Lipov les

rezan in okrogel, kupuje po najvišji ceni kipar

Ivan Sojč,

Maribor, Reiserjeva ulica št. 26.

MLINAR

se išče za novi mlin na skalni močni vodi v Škofjivasi pri Celju. Vpraša se pri lastniku Franc Kline istotam.

Naročajte in razširjajte „Stražo“!

Kupujem

kožo ovc, koz, rumen čebelni vosek, suhe gobe in svinjske kože po najvišjih cenah T. Braun, Maribor, Koroška cesta 13. 666

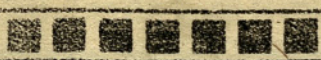

Trgovina tiskarne sv. Cirila

Maribor, v lastni hiši Koroška cesta št. 5

Čekovni račun c. hr. poštna in hranilnice št. 25.490 in Interurban telefon št. 178

Priloga svojo veliko zalogo raznega papirja, peresnikov, peres, škatlic za peresnike, svinčnikov, radirk, kamenčkov, tablic, črnih, zavitkov (barvarnih in belih, v vseh velikostih), trgovskih knjig, noticov, pisarnega papirja v mapah in škatljah, razglednic itd. Svete podobe (male, velike in stenske), razpela vseh velikosti, molitveniki, moleki, svetinje, škapulirji. Štambilije za urade in dr.

URE

Točna posročila

Velika zaloga ur, dragocenosti, sešernih in optičnih ur po vsaki ceni.

Tudi na obroke. - Hustr. cenik zasloj. - Gramofoni 20-300 K

Niklasta remont-ura	K 350
Pristas srebrna ura	K 7-
Original omega ura	K 34-
Kuhinjska ura	K 10-
Budilka niklasta	K 8-
Poročni prstan	K 2-
Srebrne verižice	K 2-

Večletno jamstvo.

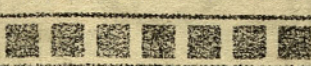
Nasl. Diefinger

Theod. Fehrenbach

graf in očalar

MARIBOR, Gosposka ul. 26

Kupujem zlatulno in srebra.

Iščem sorodnike,

ker mi je padel moj edini sin in otrok Alojzij, sem sedaj sam in želim sprejeti za svojega kakšnega sorodnika, ki bi tudi po moji smrti bil moj in moje žene dedič.

Simon Doško,

kmet Kamnica pri Mariboru.

Vinčar s 3 do 4 delavskimi močmi se pod dobrimi pogoji takoj sprejme pri Karlu Worsche, trgovcu manufakturnega blaga v Mariboru, Gosposka ul. 10. 739

Hlapca, 16-17 letnega za post-ežbo 4. lav goveje živine išče vinarška šola v Burgwaldu pri Mariboru. Mesečna plača 20 K. 678

Pristno laneno olje in firnež iz lanenega olja kupuje od 1 kg naprej vsako množino za ceno 8 K 1 kg. H. Billerbeck, Maribor, Gosposka ul. 19. 685

Posestvo na prodaj, meri okoli 11 orlov, sadonosnik, lepe njive, travnik. Blizu Pesnice. Naslov se izve v upravnistvu pod „Posestvo št. 788.“

IZDELOVANJE

raznovrstne cerkvene oprave, kot oltarjev, kipov, vojnih spominskih plošč, kakor tudi prenovljanje istih ohranite po končani vojski natemu slovenskemu umetniku-podobarju in pozlatarju

Ivanu Sojč

Maribor, Reiserjeva ulica št. 26.

Na Kalvarijo!

30 Križevih potov.

Spisal Franc. Ser. Segula.

Ljudska izdaja.

Mala 8a. 640 strani.

Pregled vsebine:

1. Križev pot romarjev na Križevi cesti v Jeruzalem. — 2. Križev pot jeruzalemskih frančiškanov (l. 1875) — 3. Novejši jeruzalemskih frančiškanov. — 4. K. p., navadno Rimski imenovan. — 5. K. p. sv. Leonharda Porto-Mauriškega. — 6. K. p., sv. Alfonza M. Liguori. — 7. K. p., kardinala Pavla Melchers-a. — 8. K. p., (splošni) župnika Fr. Ser. Bezjaka. — 9. K. p., slov. amerik. škofa Friderika Barage. — 10. Pred izpostavljenim sv. Rešnjim telesom. — 11. V čast Srca Jezusovega. — 12. Na dan sv. obhajila. — 13. K. p., (stanovski) župnika Fr. Ser. Bezjaka. — 14. Za družstvo sv. Jožefa krščanskih mož. — 15. Za družstvo sv. Ane krščanskih žen. — 16. Za delavce in služabnike. — 17. Za mladenice (A. M. Slomšek). — 18. Za dekleta (Slomšek). — 19. Za Marijansko kongregacijo deklet. — 20. Za družbo Marijinih otrok. — 21. Za šolarje (priprava na prvo sv. obhajilo). 22. Za redovnike in redovnice obnovitev samostanske obljube. — 23. K. p., za adventni čas. — 24. Za predpepelnični čas. — 25. Za postni čas — 26. K. p., na Veliki petek. — 27. Za čas posebnih stisk in nadlog. 28. Za čas vojske. 29. Za verne duše. — 30. Memento mori! Sledi popoln molitvenik vsebova joč „mašo v čast trpljenja Jezusa Kristusa“ vse litanije, spovedne in obhajilne molitve, razne molitve in pobožnosti o trpljenju Jezusovem, pesmi i. t. d.

Ko pridete v Maribor, dajte si je v prodajalni tiskarne sv. Cirila predložiti na ogled; ali pa jo naročiti takoj po pošti. Dobi se knjiga v treh različnih vezavah: 1. z rdečo obrezo za K 250. 2. z zlato obrezo za K 320. 3. kraana izdaja za K 350. Po pošti poslan stane vsak komad 20. vin. več. Kdor si knjigo po pošti naroči, naj pošlje denar po nakaznici naprej in naj priloži za vsak komad 20 vin. za poštino.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

SIROLIN“Roche”

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvarovati se bolezninega jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.

3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah & K. 4.-

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Brzojavni naslov: Cirilova tiskarna Maribor

sprejema vsa tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časniške knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za v.č. župnijske urade spovedne in misijonske listke s črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za glavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemne potrdila itd. Za obrtnike in trgovce pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menice, cenike, dopisnice naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadrage in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računne zaključke, društvene znake, vabila itd.

Trgovina tiskarne sv. Cirila MARIBOR, v lastni hiši Koroška cesta šte. 5

priloga svojo veliko zalogo raznega papirja, peresnikov, peres, škatlic za peresnike, svinčnikov, radirk, kamenčkov, tablic, črnih, zavitkov (barvarnih in belih, v vseh velikostih), trgovskih knjig, noticov, pisarnega papirja v mapah in škatljah, razglednic, itd. — Svete podobe (male, velike in stenske), razpela vseh velikosti, molitveniki, moleki, svetinje, škapulirji. — Štambilije za urade in dr. — Postrežba točna in solidna.

Suhe gobe, vinski kamen, med, vosek,
kumno in janež, ter sploh vse deželne
pridelke

kupi veletrgovina

Anton Kolenc, Celje,

istotako tudi vsako množino raznovrstnih praznih
vreč in sodov.

Ivan Ravnikar

NA
DEBELO!

trgovina špecerijskega, kolonijal-
nega blaga barv in zaloga mine-
ralnih voda

NA
DROBNO!

CELJE — Graška cesta štey. 21

kupuje po najvišji dnevni ceni vinski kamen,
kumno, janež, pristno strd in vosek.

Umetni **SIDA** je štirikrat cenejši kot pravi med ter bolj
redilen nego meso in jajca. Rabi se kot ma-
la na kruh, za pecivo in močnata jedila, pospešuje prebavo, lajša bri-
pavost, zapoko, zasliženost, obenem pa tudi krepi itd. Poskus Vas
prepriča o isvrstnosti umetnega medu! Zavojček velja 35 vin. Naroča
se pri: **Josip Berdajs, Ljubljana Zeljarska ulica štey. 13.**
Po pošti se pošilja najmanj 12 zavojčkov za 4 krone.

OBČINSKIM URADOM

se naznanja, da ima tiskarna sv. Cirila v
Mariboru zopet na razpolago **Prošnje** in
Potrdila za klanje telet in mlade živine.

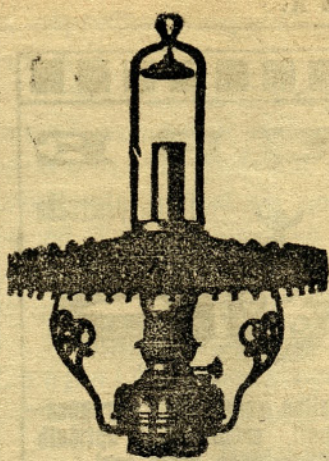
S. Friedrich,

trgovec v **Ptuju**, kupuje
proti **takojšnjemu plačilu v gotovini po**
najvišjih cenah

vinski kamen, suhe jedilne gobe,
sveže svinjske kože, svinjske ščetine,
in konjsko dlako.

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva,
Maribor, Koroška cesta 10.
Darujte zanj vse zgodovinsko važne
predmete, osobito vojne spomine.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo!

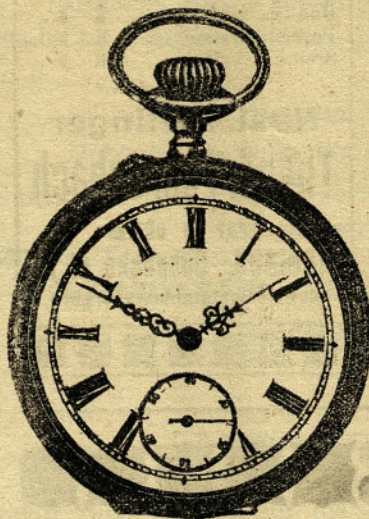
Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in per-
celanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za
vodobne. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Ure! Ure!
v veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 4 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schaffhausen,
Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova,
izboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Altarno sliko ali eno cerkev brezplačno

(le za povrnitev režijskih stroškov) poslika
umetnik in propagator cerkvene umetnosti. Po-
drobna pojasnila daje uredništvo »Revue pro umeni
crkveni« Praga-Vinogradi, Krameriova 10. Česka.

Kdor hoče jabolka

dobro prodati, vpraša naj pri Jos. Šerec Maribor,
Tegetthofstrasse, trgovina s špecerijo in deželnimi
pridelki.

Gobe. Gobe.

Kupim

vsako množino **lepo posušenih gob** (glo-
banj) po najvišji dnevni ceni. V prvi vrsti kravše
ali prave globanje, potem **posušene** turke,
brezovke, žemljariče, jelenovke, bodičarice ali
rumene ježovke, medvedove tace, laške lesičke,
navadne rumene (zlate) lesičke, sivke, pečenice,
golobarke, štorovke i.t.d. sploh vse užitne gobe.

Trgovci in nabiralci gob, ki bi se zanimali za
nakup oziroma nabiranje gob, naj pišejo na »Eksport
gob« v Konjicah št. 62, Stajersko. — P. S. Pridem
na zahtevo v vsak kraj, da podučim nabiralce in
trgovce o nabiranju in nakupu raznih vrst.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, risalnimi
in risalnimi potrebščinami na
debelo in drobno, priporoča:
trgovcem in preprodajalcem
velikansko izbero dopisnic
XX po raznih cenah. XX
Za gostilničarje:
Papirnat servijete vsled
novih predpisov namestnje v
Gradcu po zelo nizkih cenah.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

reg. zad. z neom. zav.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obravnavajo navadne po 4 1/2 %, proti trimesečni odločbi po 4 1/2 %. Obresti se pripisujejo s koncem
vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov. denar, ne da bi se njih obravnavale kot vrednostne papirje.

Posojila se dajajo

na vsako vrsto in na vsako vrsto. Posojila se dajajo na vsako vrsto in na vsako vrsto. Posojila se dajajo na vsako vrsto in na vsako vrsto.

Uradne ure

se vodijo med 10. in 12. uro dopoldne in vsake nedelje od 10. do 12. ure dopoldne. V uradnih urah se sprejemajo
in izpodbijajo denar.

Pojasnila se dajajo

in prošnje prejema vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 1. do 2. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrirana zadruga z neom. zavezo.

Obreštuje hranilne vloge naj

4 1/4 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo
vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.
Prošnje za vknjižbo, dela posojilnica brez-
plačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure
dopoldne.

Posojilnica daje tudi domače hranilnike.

v lastni hiši (Hotel 'pri belem volu') v Celju. Graška cesta 9. I. nadstr.